

UNIVERZITA PARDUBICE

FAKULTA EKONOMICKO - SPRÁVNÍ

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2023

Kristýna Hanzlová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní

Problematika výše daně z nemovitosti ve městech a obcích v zázemí hlavního
města České republiky

Bakalářská práce

2023

Kristýna Hanzlová

Univerzita Pardubice
Fakulta ekonomicko-správní
Akademický rok: 2022/2023

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Kristýna Hanzlová**
Osobní číslo: **E20215**
Studijní program: **B0488A050001 Hospodářská politika a veřejná správa**
Specializace: **Finanční správa**
Téma práce: **Problematika výše daně z nemovitosti ve městech a obcích v zázemí hlavního města České republiky**
Zadávající katedra: **Ústav správních a sociálních věd**

Zásady pro vypracování

Cílem bakalářské práce je vyhodnotit stanovení výše místního a základního koeficientu k dani z nemovitých věcí ve vybraných městech České republiky. Předmětem výzkumu bakalářské práce bude využití místního a základního koeficientu k dani z nemovitosti nejen jako zdroje příjmů obecního rozpočtu, ale také jako nástroje rozvoje obce.

Osnova:

- Rešerše odborné literatury, stanovení cílů práce.
- Pozice obce v daňovém systému ČR.
- Nástroje managementu rozvoje obce.
- Analýza výše místního a základního koeficientu k dani z nemovitých věcí ve vybraných městech České republiky.
- Vyhodnocení analýzy místního a základního koeficientu k dani z nemovitých věcí ve vybraných městech České republiky.
- Formulace závěru a doporučení.

Rozsah pracovní zprávy: **cca 35 stran**
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

KITCHEN, Harry a Malville MCMILLAN. *Local Public Finance and Economics: An International Perspective*. Palgrave Macmillan, 2019. ISBN 978-3-030-21985-7.
MUSELL, R. Mark a Ryan YEUNG. *Understanding government budgets: a guide to practices in the public service*. Second edition. Routledge, 2019. ISBN 978-1-138-78630-1.
NOVOTNÁ, Monika a Petr KOUBOVSKÝ. *Zákon o dani z nemovitých věcí: Komentář*. Wolters Kluwer, 2022. ISBN 978-80-7676-500-9.
PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: teorie a praxe v ČR*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. Téma (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-614-1.
PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. Grada, 2015. ISBN 978-80-247-5608-0.
RADVAN, Michal. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer, 2012. Téma (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-932-6.
SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. Wolters Kluwer, 2016. ISBN 978-80-7478-968-7.
VANČUROVÁ, Alena, Lenka LÁCHOVÁ a Hana ŽÍDKOVÁ. *Daňový systém 2020*. Wolters Kluwer, 2020. ISBN 978-80-7598-887-4.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Martin Maštálka, Ph.D.**
Ústav správních a sociálních věd

Datum zadání bakalářské práce: **1. září 2022**
Termín odevzdání bakalářské práce: **30. dubna 2023**

prof. Ing. Jan Stejskal, Ph.D. v.r.
děkan

L.S.

doc. Ing. Jolana Volejníková, Ph.D. v.r.
garant studijního programu

V Pardubicích dne 1. září 2022

Prohlašuji:

Práci s názvem Problematika výše daně z nemovitosti ve městech a obcích v zázemí hlavního města České republiky jsem vypracovala samostatně. Veškeré literární prameny a informace, které jsem v práci využila, jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

Byla jsem seznámena s tím, že se na moji práci vztahují práva a povinnosti vyplývající ze zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zejména se skutečností, že Univerzita Pardubice má právo na uzavření licenční smlouvy o užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona, a s tím, že pokud dojde k užití této práce mnou nebo bude poskytnuta licence o užití jinému subjektu, je Univerzita Pardubice oprávněna ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložila, a to podle okolností až do jejich skutečné výše.

Beru na vědomí, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a směrnicí Univerzity Pardubice č. 7/2019 Pravidla pro odevzdávání, zveřejňování a formální úpravu závěrečných prací, ve znění pozdějších dodatků, bude práce zveřejněna prostřednictvím Digitální knihovny Univerzity Pardubice.

V Pardubicích dne 18.10. 2023

Kristýna Hanzlová v. r.

PODĚKOVÁNÍ

Tímto bych ráda poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Martinu Maštálkovi, Ph.D., za podnětné rady a odbornou pomoc, která mi byla poskytnuta při zpracování mé bakalářské práce, a za čas, který mi věnoval. Ráda bych také poděkovala své rodině, která mě při vytváření této práce podporovala.

ANOTACE

Bakalářská práce je zaměřena na daň z nemovitých věcí, více specificky na místní koeficient a základní koeficient ve vybraných městech a obcích České republiky. Teoretická část obsahuje vymezení obcí a jejich působností včetně nástrojů k jejich rozvoji, které navazují na vymezení daní, přičemž je kladen důraz na daň z nemovitých věcí a její složení podložené zákonnou úpravou daně z nemovitých věcí v České republice. Práce pokračuje praktickou částí, která je věnována analýze a vyhodnocování výše místního a základního koeficientu u obcí s rozšířenou působností na území Středočeského kraje.

KLÍČOVÁ SLOVA

Obec, daň, majtková daň, daň z nemovitých věcí, základní koeficient, místní koeficient

TITLE

The problem of the amount of property tax in cities and municipalities in the hinterland of the capital of the Czech Republic

ANNOTATION

The bachelor's thesis is focused on the property tax , more specifically on the local coefficient and the basic coefficient in selected cities and municipalities of the Czech Republic. The theoretical part contains the definition of municipalities and their powers, including tools for their development, which follow on the definition of taxes, while the emphasis is placed on the property tax and its composition based on the legal regulation of the property tax in the Czech Republic. The Bachelor thesis continues with a practical part, which is devoted to the analysis and evaluation of the amount of the local and basic coefficient in municipalities with extended jurisdiction in the area of the Central Bohemian Region.

KEYWORDS

Municipality, tax, property tax, basic coefficient, local coefficient

OBSAH

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK.....	10
SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK	12
ÚVOD.....	13
1 Obec	15
1.1 Samostatná a přenesená působnost	15
1.2 Nástroje managementu rozvoje obce.....	16
2 Teorie daní	20
2.1 Teoretické vymezení daní.....	20
2.2 Funkce daní.....	21
2.3 Dělení daní.....	23
2.3.1 Přímé daně	23
2.3.2 Nepřímé daně.....	25
2.4 Daňová soustava České republiky	27
3 Daň z nemovitých věcí	31
3.1 Subjekt daně z nemovitých věcí	32
3.2 Předmět zdanění.....	34
3.3 Osvobození od daně.....	38
3.4 Základ a sazba daně z nemovitých věcí.....	42
4 Daně z nemovitostí v rozpočtech veřejných orgánů.....	50
4.1 Výběr a placení daně z nemovitých věcí	50
4.2 Daňové příjmy obcí z daně z nemovitých věcí.....	51
5 Analýza výše místního a základního koeficientu k dani z nemovitých věcí ve vybraných městech České republiky	54
5.1 Cíl a metodika výzkumu	54
5.2 Představení území Středočeského kraje.....	56
5.3 Analýza místního koeficientu vybraných měst ve Středočeském kraji	56
5.4 Analýza základních koeficientů vybraných měst ve Středočeském kraji.....	59

5.5 Analýza vlivu místního koeficientu na dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích vybraných měst ve Středočeském kraji	62
6 Shrnutí.....	84
ZÁVĚR	87
POUŽITÁ LITERATURA	89

SEZNAM ILUSTRACÍ A TABULEK

Graf 1: Výsledky analýzy zavedení místního koeficientu ve vybraných obcích ve Středočeském kraji	85
Obrázek 1: Přímé daně v České republice	25
Obrázek 2: Nepřímé daně v České republice.....	27
Obrázek 3: Předmět daně z pozemků	35
Obrázek 4: Předmět daně ze staveb a jednotek.....	37
Obrázek 5: Sazby daně ze staveb a jednotek	48
Obrázek 6: Vývoj daně z nemovitých věcí od roku 1993 do roku 2022	53
Obrázek 7: ORP ve Středočeském kraji	55
Tabulka 1: Statistika stavebnictví ve Středočeském kraji	56
Tabulka 2: Analýza výše místního koeficientu u obcí ve Středočeském kraji	58
Tabulka 3: Analýza výše základního koeficientu u obcí ve Středočeském kraji.....	61
Tabulka 4: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Benešově	63
Tabulka 5: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Berouně	64
Tabulka 6: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Brandýse nad Labem.....	64
Tabulka 7: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Čáslavi.....	65
Tabulka 8: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Černošicích	66
Tabulka 9: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Českém Brodě.....	67
Tabulka 10: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Dobříši.....	67
Tabulka 11: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Hořovicích.....	68
Tabulka 12: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kladně	69
Tabulka 13: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kolíně.....	69
Tabulka 14: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kralupech nad Vltavou	70
Tabulka 15: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kutné Hoře.....	71
Tabulka 16: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Lysé nad Labem	72
Tabulka 17: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Mělníku	72
Tabulka 18: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Mladé Boleslavi	73
Tabulka 19: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Mnichově Hradišti	74
Tabulka 20: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Neratovicích	74
Tabulka 21: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Nymburku	75
Tabulka 22: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Poděbradech.....	76

Tabulka 23: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Příbrami.....	77
Tabulka 24: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Rakovníku	78
Tabulka 25: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Říčanech.....	78
Tabulka 26: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Sedlčanech	79
Tabulka 27: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích ve Slaném.....	80
Tabulka 28: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích ve Vlašimi	81
Tabulka 29: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích ve Voticích	82
Tabulka 30: Analýza vlivu zavedení místního koeficientu na zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích	83

SEZNAM ZKRATEK A ZNAČEK

CV	celkové výdaje
IV	investiční výdaje
ORP	obec s rozšířenou působností
OZV	obecně závazná vyhláška

ÚVOD

Bakalářská práce je zaměřena na vyhodnocení místního a základního koeficientu daně z nemovitých věcí ve vybraných městech a obcích v zázemí hlavního města Prahy v České republice.

Daň z nemovitých věcí patří do majetkových daní, které zdaňují každoročně vlastnictví nemovité věci. Je stanovena zákonem č. 338/ 1992 Sb., o dani z nemovitých věcí. Tento zákon upravuje také pravomoci obcí ovlivňovat základní koeficient ve výši vymezené zákonem. Dále upravuje možnost ustanovit místní koeficient pro celou obec nebo jednotlivé části obce. Tímto koeficientem mohou obce navýšit vlastní příjem z daně z nemovitých věcí. Zákonem určené rozmezí místního koeficientu je stanoveno od 1,1 do 5,0.

Práce začíná s teoretickou částí, která čtenáře v první kapitole seznámí s pojmem obec a druhy jejich působností. V rámci této kapitoly je věnována pozornost nástrojům managementu rozvoje obce, které se dělí do třech skupin, jimiž jsou strategické plánování, územní plánování a ekonomické nástroje. Do ekonomických nástrojů řadíme rozpočty, kterými jsou důležitou součástí daně. Z tohoto důvodu pokračuje bakalářská práce v kapitole druhé s teorií daní, jejich funkcemi a rozdělením daní na přímé a nepřímé. Následně jsou rozebrány požadavky na daňový systém, kterého jsou všechny vymezené daně součástí.

Jelikož je hlavním tématem této bakalářské práce daň z nemovitých věcí, je proto dále celá kapitola tři věnovaná tomuto tématu. V kapitole je rozebrán subjekt daně z nemovitých věcí, předmět daně, osvobození od daně a její konstrukce. Daň z nemovitých věcí se dělí na dvě skupiny – daň z pozemku a daň ze staveb a jednotek. Poprvé se čtenář seznámí s pojmy základní koeficient a místní koeficient v podrobném popisu v souvislosti se zákonem.

Ve čtvrté kapitole je práce zaměřena na příjmy z daně z nemovitých věcí v rozpočtech obcí. Výběr daně z nemovitých věcí probíhá na základě podání daňového přiznání. Zdaňovací období je vždy jeden kalendářní rok a je splatná v jedné nebo dvou splátkách dle výše daně.

Na teoretickou část navazuje část praktická v kapitole pět, která obsahuje analýzu místního a základního koeficientu v obcích a městech České republiky. Pro vyhotovení analýzy byly jako subjekty vybrány obce s rozšířenou působností nalézající se na území Středočeského kraje. Celkem se jich v kraji nachází 26, kupříkladu Mladá Boleslav, Kladno, Nymburk, Poděbrady atd. Data pro tuto analýzu byla hlavně sbírána z obecně závazných vyhlášek vybraných obcí s rozšířenou působností a také ze systému Monitor – Státní pokladna,

vytvořeným Ministerstvem financí, který poskytl data o příjmech obcí z daně z nemovitých věcí, investičních výdajích a celkových výdajích. Z dat z Monitoru bylo poté možné vypočítat podíl investičních výdajů na celkových výdajích obce ve formě procenta. Tento postup sloužil k vyhodnocení, zda místní koeficient prostřednictvím daně z nemovitých věcí ovlivnil podíl investičních výdajů na celkových výdajích obce.

Poslední kapitola je věnována shrnutí a následným odpovědím na výzkumné otázky, které byly stanoveny pro naplnění cíle této bakalářské práce.

1 Obec

Obec je definována v zákoně o obcích jako základní územní samosprávné společenství občanů, které tvoří územní celek a je vymezeno hranicí území obce. Obec má status veřejné korporace, což znamená, že může vlastnit majetek a vystupovat v právních vztazích, ze kterých nese odpovědnost. Hlavní povinností obce je pečovat o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů. Ve výkonu této povinnosti musí chránit veřejný zájem (Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích). Mezi tři základní znaky obce patří území obce, její občané a samospráva veřejných záležitostí v hranicích obce neboli působnosti (Peková, 2011, str. 341).

Lze dělit obce na několik druhů:

- **obce** – Obce, které nejsou městem ani městysem.
- **městyse** – Městysem se může stát obec, která o to požádá předsedu Poslanecké sněmovny. Ve smyslu působnosti a plnění funkcí nemá toto postavení význam.
- **města** – Obec nad 3 000 obyvatel je městem, pokud tak stanoví Předseda Poslanecké sněmovny na návrh obce.
- **obec s pověřeným úřadem a obce s rozšířenou působností** – Tento druh obcí zabezpečuje ve svém správním obvodu výkon státní správy nad rámec přenesené působnosti obcí, a to pro obce ve správním obvodu, vlastní obec a případně i pro obce jiného územního obvodu.
- **statutární města** – Jsou jimi Kladno, České Budějovice, Plzeň, Karlovy Vary, Ústí nad Labem, Liberec, Jablonec nad Nisou, Hradec Králové, Pardubice, Jihlava, Brno, Zlín, Olomouc, Přerov, Chomutov, Děčín, Frýdek-Místek, Ostrava, Opava, Havířov, Most, Teplice, Karviná, Mladá Boleslav, Prostějov a Třinec. Tyto města mají možnost rozčlenit své území na městské obvody nebo městské části, a to obecně závaznou vyhláškou. Většina statutárních měst je sídlem krajských úřadů.
- **hlavní město Praha** – Hlavní město Praha je upraveno v zákoně č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Praha je jako statutární města členěná na městské části (Peková, 2011, str. 342).

1.1 Samostatná a přenesená působnost

V České republice se dělí veřejná správa na správu se samostatnou působností a s přenesenou působností (Helánová, 2019).

Česká republika je stát decentralizovaný, což znamená, že obce mají míru samosprávy a mohou si upravovat své vnitřní záležitosti. Jedná se o samostatnou působnost obce, kdy si obec spravuje vlastní záležitosti, které se bezprostředně týkají daného místa, jeho rozvoje a také jsou v zájmu obce a jejích občanů. Obec tyto záležitosti vykonává vlastním jménem a na vlastní odpovědnost. Do samostatné působnosti obce lze zařadit schvalování rozpočtu obce, zřizování a rušení příspěvkových organizací a schvalování programu rozvoje obce. V rámci své samosprávy má obec oprávnění vydávat obecně závazné vyhlášky, navrhnout změny v katastrálním území obce a rozhodovat o vyhlášení místního referenda. Obec má v rámci samostatné působnosti pravomoc zřizovat obecní policii a zřizovat a rušit výbory (Helánová, 2019).

Přenesenou působnost vykonávají také obce ale v rámci státní správy, která jim byla svěřena státem. Ve většině případů je přenesená působnost je vykonávána obecním úřadem pomocí odborů, jako jsou matrika a stavební úřad. Občané se často setkávají s přenesenou působností při územním nebo stavebním řízení. Stát využívá přenesené působnosti, aby byl občanům blíží (Helánová, 2019).

1.2 Nástroje managementu rozvoje obce

Nástroje můžeme definovat jako prostředky k uskutečnění nějaké činnosti. Můžeme je dělit do šesti skupin:

- 1) administrativní nástroje, do nichž lze zařadit legislativu – obecně závazné vyhlášky obce, nařízení obce, poté jednací řády obce a postupy pro řešení různých událostí,
- 2) koncepční nástroje, které zahrnují strategie rozvoje, územní plán, regulační plán a také plán pozemkových úprav,
- 3) institucionální nástroje, do kterých se řadí výbory zastupitelstva obce, členství ve svazku obcí a organizace zřizované obcemi,
- 4) věcné nástroje pomáhají k budování technické a dopravní infrastruktury a také k zařízení pro volnočasové aktivity obyvatel,
- 5) sociálně-psychologické nástroje s jejich pomocí se organizují vzdělávací akce nebo společenské a kulturní akce v obci,
- 6) finanční nástroje poskytují příspěvky občanům a finanční podporu v určitých podnikáních (Asociace regionalistů, z. s., 2012).

Významnými nástroji jsou nástroje koncepční. Dva základní nástroje, které se uplatňují při plánování rozvoje území, jsou strategické a územní plánování. Panuje mezi nimi vztah

symbiózy. Spojuje je představa o rozvoji a hledání území pro realizaci určité činnosti (Binek, Galvasová, Holeček, Chabičovská & Svobodová, 2010, str. 11).

Strategické plánování se používá pro uplatnění a koordinaci dalších rozvojových kroků. Proces je sepsán ve strategických koncepčních dokumentech. Rozlišujeme:

- **Strategii**, která má dlouhodobé vyhlídky a stanovuje základní linie rozvoje subjektu.
- **Program**, který navazuje a vychází ze Strategie. Je střednědobý a vytyčuje opatření, na která by se měl subjekt zaměřit k dosažení strategických cílů.
- **Plán** je krátkodobý dokument, který konkretizuje opatření na projekty a aktivity. Také stanovuje způsob financování (Binek, Galvasová, Holeček, Chabičovská & Svobodová, 2010, str. 13).

Dokumenty musí být provázané a sladěné. V praxi vytvářejí koncepční dokumenty spíše větší obce. Menší obce se uchylují k plánování na úrovni svazků obcí (Binek, Galvasová, Holeček, Chabičovská & Svobodová, 2010, str. 13).

Mezi hlavní přínosy strategie obce se řadí identifikace problémů a možných řešení, formulace rozvojových záměrů nebo projektů a alokace vlastních finančních prostředků včetně určení potřeby prostředků vnějších (Binek, Galvasová, Holeček, Chabičovská & Svobodová, 2010, str. 13).

Územní plánování se týká všech územních úrovní – národní, regionální i místní. V zákoně č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu jsou vymezeny cíle, metody, působnost a nástroje územního plánování (Maier, 2012, str. 44).

Mezi cíle územního plánování vymezené v zákoně o územním plánování a stavebním řádu patří:

- Cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a udržitelný rozvoj území.
- Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území.
- Orgány územního plánování podle tohoto zákona koordinují veřejné i soukromé záměry změn v území, výstavbu a jiné činnosti ovlivňující rozvoj území a konkretizují ochranu veřejných zájmů.

- Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně architektonického a archeologického dědictví. Zároveň chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel (Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu).

Cíle územního plánování jsou mírně v rozporu, jelikož na jedné straně stojí vytváření předpokladů pro výstavbu a na straně druhé péče o udržitelný rozvoj území. Pro dosažení udržitelného rozvoje je důležité dbát na soulad soukromých a veřejných zájmů v území. Územní plánování se na rozdíl strategického plánování zabývá fyzickou stránkou změn v území a sleduje společenský i hospodářský potenciál rozvoje (Maier, 2012, str. 44).

Ekonomické nástroje jsou významné při všech ekonomických činnostech a z rozpočtové a majetkové stránky. V rámci sestavování rozpočtu je nutné pracovat s několikaletým časovým horizontem. Obce vytváří rozpočet na následující rok a dále stručný rozpočtový výhled na další roky. Rozpočtové výhledy se vypracovávají tři až pět let dopředu. Každý rok se vytvoří nový rozpočtový výhled a již vytvořené se aktualizují. Jedná se o metodu víceleté rozpočtování. Za výhody víceletého rozpočtování se považují zlepšení dlouhodobého plánování, zkvalitnění rozpočtového hospodaření a efektivnější využívání finančních prostředků. Velkou roly hrají v rozpočtech dotace. Ve veřejné správě jsou na dotacích větší rozvojové akce silně závislé (Binek, Galvasová, Holeček, Chabičovská & Svobodová, 2010, stránky 15-16).

Rozpočty územní samosprávy jsou důležitou součástí soustavy veřejných rozpočtů. Jejich nejdůležitější článkem je územní rozpočet neboli rozpočet obce, regionu. K plnění funkcí územní samosprávy je důležité zajistit její financování (Radvan, 2012, str. 211).

V praxi je za důležité považováno rozhodnutí o optimálním zajištění příjmů, a to zejména daňových. Příjmy z daní jsou vždy majoritním zdrojem příjmů ve veřejných rozpočtech. Součástí daňových příjmů je **místní daň**, která je významným podílem územních rozpočtů. Územní správa má v zákoně stanovenou větší rozhodovací pravomoc v případech místní daně (Peková, 2011, str. 129). Do kategorie místních daní se řadí místní poplatky a daň z nemovitých věcí (Radvan, 2012, str. 34). Hlavní část příjmů místních daní tvoří daň z nemovitých věcí (Musell & Yeung, Ryan, 2019, str. 30). Místní daně nelze nalézt na úrovni krajů neboli vyšších územně samosprávných celků (Radvan, 2012, str. 34).

Obce jsou oprávněné zavést na svém území místní poplatky. Dále mohou ovlivňovat jednotlivé konstrukční prvky vybraných poplatků, které poté působí na jejich vlastní daňové

a poplatkové příjmy. Zastupitelstvo obce rozhoduje, které poplatky budou platit pro území dané obce. V případě, že chce zastupitelstvo obce zavést poplatek, musí vydat obecně závaznou vyhlášku, ve které upřesní konkrétní sazbu poplatku, jeho splatnost, ohlašovací povinnost a další potřebné podrobnosti. Vydaná vyhláška působí pouze na území obce, která ji přijala a platí pouze pro ty subjekty, na které se vztahuje poplatková povinnost. Například můžeme uvést poplatek ze psů, který hradí pouze subjekty držící psa s trvalým pobytem na území obce (Radvan, 2012, str. 38).

Dle zákona o místních poplatcích mohou obce zavést tyto poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek z pobytu,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku a možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace,
- poplatky za komunální odpad (Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích).

Dani z nemovitých věcí se budeme věnovat později v samostatné kapitole.

2 Teorie daní

2.1 Teoretické vymezení daní

Daně mají ve společnosti dlouhou historii stejně jako stát. Stát musí financovat určité potřeby, aby mohl fungovat, a tyto peníze se vybírají pomocí daní. V minulosti se mohlo jednat například o obranu země při válkách, provoz panovníkova dvora nebo dobytí nového území. Aby tyto prostředky mohli požadovat, musely se určit podmínky, tedy kdo, kdy a v jaké výši má přispívat do státní pokladny. Vyplývající povinnosti byly a jsou zavázány státní mocí (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 9).

Daň se především charakterizuje svými vlastnostmi. *„Daň je povinná, zákonem uložená platba, která plyne do veřejného rozpočtu. Je nenávratná, neekvivalentní a zpravidla neúčelová“* (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 9).

Díky daním se ve státě mohou financovat veřejné statky. Tyto statky mají tu vlastnost, že nelze zabránit tomu, aby je někdo spotřeboval. Může se jednat o chodníky, záchranný integrovaný systém, obranu státu a mnoho dalšího. Z tohoto důvodu musí být daň povinná, jelikož nelze nikoho vyloučit ze spotřeby. Je potřeba zabránit černým pasažérům spotřebu, jelikož tito pasažéři využívají veřejné statky a služby bez toho, aniž by na ně přispívali (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 10).

Peníze vybrané z daní míří do veřejného rozpočtu. Z veřejného rozpočtu se pak hradí potřeby na fungování státu. Příjem daní putuje do státního, krajského i obecního rozpočtu. Také se zasílají peníze do statutárních fondů a část peněz skončí i v nadnárodním rozpočtu. Například v rozpočtu Evropské Unie, které jsme členem (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 10).

Nenávratnost daně spočívá v tom, že nevzniká subjektu žádný konkrétní nárok za vynaložené prostředky. V demokratickém státu nepůsobí ani princip, při kterém má výše zaplacené daně vliv na spotřebovávání veřejných statků (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 10).

Další vlastností daně je neekvivalentnost. Znamená to, že podíl subjektu na příjmech do rozpočtu nemá vliv na výši spotřebovávání veřejných statků a na výdaje státního rozpočtu. Daně se používají i k přerozdělování bohatství ve společnosti. Právě kvůli přerozdělování jedinci s vyšším důchodem přispívají více peněz, i když nemusí nutně spotřebovávat více (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 10) (Radvan, 2012, str. 19).

Neúčelovost daně můžeme chápat tak, že při výběru subjekt neví, na co budou peníze použity. Dle toho, kam daň putuje, je možné předurčit, na co bude použita. Například při výběru silniční daně můžeme předpokládat, že prostředky budou použity na výstavbu silnic, dálnic a na jejich údržbu (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 11).

Mezi další vlastnosti, které určují daň, můžeme doplnit, že se vždy jedná o peněžní plnění. Nyní se to může zdát triviální, ale v minulosti byly daně vybírány různými způsoby. Mohlo se jednat o úrodu, nucené práce a tak dále (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 11) (Radvan, 2012, str. 147).

Poplatník nemá nárok vyjednávat o výši své daně. Daň se platí pravidelně, a to v určitém zákonem stanoveném cyklu. Jedná se o daně důchodové, spotřební a daň z nemovitostí. Jiný druh daní se platí jednorázově při určité finanční události, jako příklad lze uvést dědickou daň nebo darovací daň (Radvan, 2012, str. 19).

2.2 Funkce daní

Daně už nejsou jen příjmem rozpočtů, ale nyní jsou i důležitým nástrojem ekonomické politiky státu. Plní mnoho funkcí a toto je pět nejdůležitější z nich:

- fiskální,
- alokační,
- redistribuční,
- stimulační
- a stabilizační (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 11).

Fiskální funkce jednoduše znamená schopnost naplnit veřejný rozpočet. Od daní je samozřejmě požadováno více, ale primární je naplnění její fiskální funkce. Při velkém navýšení daně se mohou subjekty začít vyhýbat placení daní, což způsobí snížení příjmů do veřejného rozpočtu. Lze polemizovat o opaku – snížení daní, ale může mít také negativní důsledky. Může dojít ke zvětšení ochoty subjektů hradit daně, ale to nemusí stačit na potřebné příjmy rozpočtů. Ignorování dalších funkcí by mělo nepříznivý dopad v podobě makroekonomických i mikroekonomických změn. Jedná se například o zvýšení nezaměstnanosti nebo úpadek určitého ekonomického subjektu (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 11).

„Alokační funkce daně koriguje to, že na některých trzích efektivnost tržních mechanismů selhává, resp. neodpovídá představě státu o optimálním rozvoji společnosti.“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 11). Daně mohou fungovat jako přímé výdaje v případě, že stát chce pomocí daní investovat do odvětví nebo oblasti, o kterou má veřejný zájem.

Subjekt může získat peněžní prostředky pomocí dotací nebo na základě snížení daně, díky které ušetří více peněžních prostředků. Snížení daně se také nazývá nepřímé financování nebo více specificky daňová podpora. Stát podporuje subjekty, aby usměrnily svou spotřebu. Může se jednat o podporu úspor na stáří, při které si subjekty zpětně mohou odečíst příspěvky na penzijní připojištění od základu daně z příjmů (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 12).

Redistribuční funkce pracuje s tím, že rozdělení důchodů ve společnosti není pro všechny akceptovatelné, a to i v případě tržní efektivnosti. Daně napomáhají zmírnění rozdílů tím způsobem, že bohatší subjekty odvádějí větší daně. Neumíme na první pohled určit, kdo vydělává více, proto vycházíme ze základu daně z příjmů. Tyto peníze se mohou pak použít na transfery, které putují chudším. Mezi transfery lze zahrnout výplaty starobních důchodů, příspěvky v nezaměstnanosti i výplaty státních dotací. Tento proces lze aplikovat i do dalších odvětví, například v případě podnikání, kdy podnikatelé v chudších regionech dostanou peněžní prostředky na lepší rozvoj a větší konkurenceschopnost (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 12).

Pomocí stimulační funkce se stát snaží navádět subjekty k určitému chování. Stát může na vybrané statky uvalit vyšší daň, a tím způsobit, že některé subjektu na tento statek již nemohou dosáhnout nebo ho musí omezit. O toto se stát snaží u alkoholických nápojů a cigaret, jelikož dbá na ochranu zdraví občanů. Naopak stát má pravomoc některé věci podpořit pomocí daňové úspory. Kupříkladu si mohou podnikatelé o ztrátu z podnikání snižovat po následující roky základ daně z příjmu. Tímto se snaží stát snížit riziko podnikání a nalákat další podnikatele. Existují také daňové prázdniny, které způsobí snížení daně konkrétnímu subjektu za splnění určitých podmínek. Zkoumá se objem investic, nové technologie a tak dále (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, stránky 12-13).

V případě snahy o zmírnění výkyvů ekonomického cyklu, se jedná o funkci stabilizační. V případě konjunktury, kdy se oživuje ekonomika, a rostou ceny, více peněžních prostředků z daní plyne do veřejných rozpočtů. Takto se zabrání přehřátí ekonomiky a vytváří se peněžní rezerva pro horší časy. V období stagnace, kdy výkon ekonomiky neklesá ani neroste, se méně peněžních prostředků dostává do veřejných rozpočtů, jelikož napomáhají nastartovat ekonomiku. Tento proces je podmíněn vytvářením peněžních rezerv v dobách lepších. Toto se často neděje z důvodů politických. Politici při snaze o získávání hlasů voličů zvyšují sociální dávky, snižují daňové zatížení apod. Tento důvod

brání řádnému rozvinutí stabilizační funkce (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 13).

2.3 Dělení daní

Základní dělení daní se větví na daně přímé a nepřímé (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 59).

2.3.1 Přímé daně

První skupina jsou daně přímé. Tyto daně jsou specifické tím, že jsou adresované. Opakem daní nepřímých je to, že jsou viditelnější. Nelze je za něčím schovat, jako například ve spotřebě. Proto jsou poplatníky i více vnímány. Přímé daně lépe vyhovují daňové spravedlnosti, jelikož díky své adresnosti se mohou lépe přizpůsobit platebním schopnostem jednotlivých subjektů (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 60).

Mezi přímé daně patří daň z příjmů a majetkové daně. Tvoří nezanedbatelnou část rozpočtových příjmů (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 61).

Výše zmíněné daně mají negativní účinky na nabídku práce. Když je pracovníkům část vydělaného důchodu odňata, bude pracovník méně motivovaný a raději upřednostní jiné aktivity pro využití svého volného času. Z hlediska úspor a jejich zdanění budou raději subjekty své důchody utrácet než šetřit (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 60).

Předmětem daní z příjmů je důchod. Daň z příjmu neboli důchodové daně dále dělíme na daň z příjmu fyzických osob a daň z příjmu právnických osob. Příjem těchto daní poslední roky klesá, jelikož vysoké zdanění vyháňá poplatníky do zahraničí nebo omezuje jejich ekonomickou aktivitu. Poslední roky bylo snížení daně ovlivněno politickým děním, změnou konstrukce daně a důsledky finanční krize (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 61).

Jako první se zaměříme na daň z příjmu fyzických osob. Je to univerzální daň a podléhají jí veškeré zdanitelné příjmy jednotlivců. Je po ní požadováno, aby byla využívána k funkci redistribuční a byla proto prostředkem pro přerozdělování důchodů od bohatých k sociálně slabším. Také souvisí s funkcí stimulační. V tomto směru má daň z příjmu fyzických osob ovlivňovat chování poplatníka žádoucím směrem. Například se jedná o motivaci k zasílání příspěvků do různých humanitních organizací, které si poté lze odečíst (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 62).

Druhým druhem daně z příjmů je daň z příjmu právnických osob. Tato daň je určena pro všechny právnické osoby a předmětem jsou veškeré příjmy z její činnosti a z nakládání s majetkem. U podnikatelských subjektů, včetně prospěšných poplatníků, jsou předmětem jejich příjmy z činností za účelem dosahování zisku (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 62).

Daň z příjmů se v poslední třetině 20. století stala příjmem i územních rozpočtů. Tímto rozhodnutím byla zvýšena finanční soběstačnost územně samosprávných celků (Peková, 2011, str. 252).

Druhá skupina daní přímých jsou daně majetkové. Výnos z majetkových daní je malý, ale poměrně stabilní (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 63).

Majetkové daně mají dlouhou historii, která sahá až do starověku. Majetkové daně byly dříve výnosným daňovým příjmem. Se zavedením dalších daní se jejich výnos postupně snižoval (Peková, 2011, stránky 246-247).

U těchto daní se nerespektuje důchodová situace poplatníka. Výše daně nezávisí na jeho příjmu, ale závisí na jeho bohatství. Majetek s vyšší hodnotou přináší jednotlivci vyšší užitek a pozitivně ovlivňuje i jeho schopnost daň zaplatit. Z respektu k důchodové situaci poplatníka umožňují některé země zákonné úlevy na dani nebo odklad placení daně apod. Toto platí pro invalidy, důchodce, poplatníky s nízkým příjmem, početné domácnosti atd. Jelikož tyto úlevy snižují daňový výnos, udílejí se pouze sporadicky a jsou v pravomoci územní samosprávy (Peková, 2011, str. 247).

Daně za majetek se zavedly kvůli důležitým aspektům. Nejprve se jedná o cenu ochrany majetku. Je tím myšlena například Policie České republiky. Také je to nástroj na snížení koncentrace majetku a zároveň snížení nerovnosti mezi subjekty. To znamená, že tyto daně mají také funkci redistribuční. Daní se kompenzují i cenami za služby. Tím je myšleno veřejné osvětlení, vodovod, kanalizace apod. Daň je brána i jako cena za zvýhodněné ekonomické postavení. Vlastník nemovitosti může majetek zastavit pro poskytnutí úvěru (Peková, 2011, stránky 247-248).

Majetkové daně se dělily na daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí. Nejprve se zaměříme na daň z nabytí nemovitých věcí.

Daň z nabytí nemovitých věcí je nyní zrušena. Zpětné zrušení zapříčinila celosvětová pandemie v roce 2020 (Kurzy.cz, 2020). „*Od roku 2021 se už daň z nabytí nemovitých věcí*

(nemovitostí) neplatí a daňové přiznání nepodává, ke zrušení daně z nabytí nemovitých věcí došlo 26. 9. 2020“ (Kurzy.cz, 2020).

Daň byla vyměřena při úplatném převodu vlastnického práva k nemovitým věcem. Jednalo se o jednorázovou daň. Předmětem této daně bylo nabytí nemovité věci. Poplatníkem byl nabyvatel vlastnického práva k nemovité věci. V případě společného jmění manželů byli oba považováni za poplatníky, a to společně a nerozdílně. Manželé podávali dohromady společné daňové přiznání. Společníci v podílovém spoluvlastnictví podávali každý daňové přiznání za svůj podíl na nemovité věci (Kurzy.cz, 2020).

Daň z nemovitých věcí si konkrétněji vymežíme více v kapitole – Daň z nemovitých věcí.

Obrázek 1: Přímé daně v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 61)

2.3.2 Nepřímé daně

Přesuneme se k druhé skupině, a to jsou daně nepřímé. Nepřímé daně jsou daně, jejichž objektem je spotřeba. Dělíme je na všeobecné, selektivní a z užívání (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, stránky 63-64). Spotřební daně jsou převážně příjmem státního rozpočtu, nicméně v řadě zemí jsou i příjmem územních rozpočtů (Peková, 2011, str. 255).

Za univerzální daň považujeme daň z přidané hodnoty. Je považována za všeobecnou daň ze spotřeby. „Podléhá jí dodání zboží, poskytování služeb, a zboží z dovozu ze zemí mimo Evropskou unii“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64). Výhoda této daně je, že má široké rozmezí předmětu daně. Sazba u této daně je lineární a diferencovaná se třemi úrovněmi (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64). Jedná se o sazbu základní – 21 %, následně sazbu s názvem první snížená – 15 % a sazbu s názvem druhá

snížená – 10 % . „*Daňové přiznání podává a daň odvádí jiná osoba než ta, která nese daňové zatížení*“ (Kurzy.cz, 2023). Plátce DPH odvádí daň, o kterou navýší hodnotu svého zboží nebo služby. Spotřebitelé fakticky hradí daň prostřednictvím svého nákupu (Kurzy.cz, 2023).

Další na řadě jsou daně selektivní. Mezi daně selektivní řadíme daně spotřební, cla a energetické daně (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64).

Nejprve se zaměříme na daně spotřební. „*Spotřební daně jsou selektivními daněmi ze spotřeby, kterým podléhá pět komodit zboží. Jedná se o daň z minerálních olejů, daň z lihu, daň z vína a meziproductů, daň z piva a o daň z tabákových výrobků (daň ze surového tabáku). Předmětem daně je jejich výroba a dovoz*“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64). Za základ daně se uvádí fyzicky vyrobené jednotky zboží nebo dovezené zboží (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64).

Pokračujeme v nepřímých daních v selektivním odvětví se cly. „*Jde o povinnou platbu spojenou s přechodem zboží přes hranice Evropské unie*“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 65). Nyní se cla používají jako příjem do státního rozpočtu, ale i na podporu domácí produkce. Význam cel od vstupu České republiky do Evropské unie významně klesl. Evropská unie má funkci celní unie a z tohoto důvodu clu podléhá pouze zboží, které se dováží ze státu mimo Evropskou unii (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64).

Subjekt má povinnost zaplatit clo, přičemž jeho součástí jsou také další daně jako DPH a poplatky z celního řízení. V situaci, kdy subjekt nezplatí, může celní správa uložit pokutu do výše až 50 000 Kč nebo zabavit samostatné zboží (Hauzarová, 2015).

Poslední skupina nepřímých daní spotřebních selektivních jsou daně energetické. Od roku 2008 se zavedly daně z energie, které jsou využívány na ochranu životního prostředí. Jedná se o tři daně, kterými jsou: daň ze zemního plynu, daň z pevných paliv a daň z elektřiny (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64). Pevnými palivy je myšleno zejména černé uhlí, hnědé uhlí, koks a ostatní uhlovodíky (Stormware, s. r. o., 2012). Tyto daně zatěžují dodávky energií konečnému spotřebiteli (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64). Správu těchto ekologických daní vykonává celní správa (Stormware, s. r. o., 2012). Díky jejich ekologickému aspektu se bude jejich význam v následujících letech zvyšovat, buď na základě legislativy České republiky, nebo na základě legislativy Evropské unie (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 65).

Třetí skupina spotřebních daní jsou daně z užívání. Do této skupiny patří hlavně daň silniční. Je specifická tím, že dani podrobuje užívání motorových vozidel. Prostřednictvím daně subjekty financují stavbu a údržbu silnic a dálnic, které využívají. Z jiného pohledu se jedná o daň uloženou na statek, který zatěžuje životní prostředí. Zařazení do spotřebních daní bývá sporné, jelikož konstrukce daně se liší. Daň je vybírána od poplatníků, tedy provozovatelů motorových vozidel, v pravidelných intervalech (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, stránky 65-66).

V roce 2022 byla silniční daň novelizována. Nově nejsou předmětem daně osobní automobily, autobusy ani nákladní automobily s nejvyšší povolenou hmotností 3,5 tuny. Předmětem jsou pouze nákladní vozidla nad 3,5 tuny a jejich přípojná vozidla (Wright, 2022).

Pro zjednodušení rozvětvené kategorizace nepřímých daní bylo vytvořeno toto schéma:

Obrázek 2: Nepřímé daně v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 64)

2.4 Daňová soustava České republiky

„Daňový systém je souhrn všech daní, které se na daném území, zpravidla státním, vybírají. Daňový systém zahrnuje rovněž vztahy mezi jednotlivými daněmi a pravidla, podle kterých se daně vybírají“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 53).

Existuje více daní z důvodu jejich kladných a záporných stran. Je proto výhodné jich vytvořit více, aby se navzájem negativní stránky vyrušily. Systém zahrnující více daní může plnit více funkcí v rámci fiskální politiky a respektovat pravidla správného zdanění (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 53).

Je kladeno spousty požadavků na daňový systém. Mnoho autorů se v požadavcích liší, ale zde jsou ty nejdůležitější: zabezpečení dostatečného daňového výnosu, daňová spravedlnost, daňová efektivnost, právní perfektnost, jednoduchost a jednoznačnost, transparentnost, pružnost, předvídatelnost a odolnost proti daňovým únikům (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 53).

Primární se jeví ovšem zabezpečení dostatečného daňového výnosu, což je celý princip zdanění. K tomu patří i hledání nových předmětů zdanění. Objevuje se například bankovní daň (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 54).

Daňová spravedlnost spočívá v principu, že každý subjekt přispívá dle jeho možností a prospěchu, který pociťuje ze spotřeby služeb poskytovaných státem. S tím souvisí dva úhly pohledu na daňovou spravedlnost. První říká, že každý má platit daň, která je přizpůsobena jeho možnostem (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 54). Další princip říká, že daň má platit ten, kdo má užitek z veřejných služeb. Jako příklad můžeme uvést silniční daň, jelikož její výnos je použit na údržbu a výstavbu silniční sítě (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 54).

Daňová efektivnost je další požadavek, který by měl daňový systém splňovat. Zásah do tržních vztahů daňovým systémem by měl být minimální. Uložená daň zpřičňuje snížení užítka daňového subjektu. Snížení užítka daňového subjektu je zpravidla vyšší než přínos, který bude mít daň do veřejného rozpočtu. Abychom mohli považovat daňový systém za efektivní, musí být minimalizován rozdíl mezi ztrátou užítka daňových subjektů a výnosem veřejných rozpočtů. V případě snížení užítka daňovému subjektu z důvodu platby daně na výnosy veřejného rozpočtu se jedná o nadměrné daňové břemeno. Z tohoto důvodu na minimalizaci nadměrného daňového břemena je lepší pro stát mít více menších daní než jednu velkou. Efektivnost daně snižují i administrativní náklady výběru daně. Z pohledu nákladů by byla výhodnější jedna velká daň (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 55).

Právní perfektnost je požadavkem pro účinný daňový systém. Jedině v tomto případě lze daně vybrat a zajistit, aby plnily své další funkce. V opačném případě je pak snadné

pro daňové subjekty vyhnout se daňové povinnosti. Nepřesné formulace také způsobují situace, kdy subjekty neví, jak správně plnit svou daňovou povinnost (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 56).

Jednoduchost a jednoznačnost je také pro daňový systém důležitá. Systém musí být stanoven tak, aby každý věděl rozsah svých daňových povinností. Složitá konstrukce daně vede k zamlžení dopadu daňového břemena a vytváří prostor k obcházení daňových zákonů. Jednoduchá konstrukce daně může vést k rozporu s jednoznačností, která požaduje složitější a rozvětvenější formulace. Je potřeba, aby pravidla stanovení daně byla jednoznačná, aby si byl subjekt jist, že správně stanovil svoji daň (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 56).

Transparentnost je hlavně důležitá z důvodu deficitu veřejného rozpočtu. Je důležité, aby politici i ovšem voliči věděli, jak daně působí, od koho, na co a kam plynou (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 56).

Požadavek pružnosti souvisí s reakcí daňového systému na měnící se požadavky společnosti i na stav ekonomiky. „*Např. daň z příjmů právnických osob má velké konjunkturální výkyvy, a tak je dobré kromě ní mít v daňovém systému i daně ze spotřeby, protože spotřeba na pokles ekonomiky reaguje mnohem mírněji a pozvolněji než zisky podniků*“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 56).

Předvídatelnost mezi požadavky zařazujeme z důvodu předvídatelnosti odhadů daňových výnosů v následujícím roce. Takto lze sestavovat veřejné rozpočty ve formě plánů dopředu, které jsou poté schvalovány zastupitelskými sbory (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 57).

V jednotlivých státech začíná mít důležité postavení požadavek odolnosti vůči daňovým únikům. Tomuto požadavku se čisto přizpůsobují i konstrukce daně. Například se může jednat o odstraňování různých výjimek, které umožňují subjektu realizovat daňové úspory a také se objevuje zavedení kontrolních hlášení (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 57).

Z tohoto výčtu požadavků na daňový systém je patrné, že nějaké požadavky jsou ve vzájemném rozporu. V případě, že chceme, aby byl daňový systém spravedlivý, potřebujeme zároveň, aby byl složitější. Pro efektivnost by bylo výhodné, aby daň měla co nejjednodušší konstrukci, kvůli snížení nákladů na výběr daní. Všechny požadavky nelze

naplnit zároveň a v plné míře. V politice se musí rozhodnout, které požadavky na daňový systém jsou prioritní, a tím se řídit. Ostatní požadavky je potřeba trochu opomenout (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 57).

3 Daň z nemovitých věcí

„Daň z nemovitých věcí je daní přímou, která postihuje konkrétní majetek – nemovitou věc. Je proto daní majetkového typu. Současně je daní in rem (ukládanou na věc), tedy daní, která se ukládá ve vazbě na určitý objekt, aniž by brala v úvahu výdělečné příjmy poplatníka, zatížení nemovité věci dluhy a právními vadami apod. Je daní místní, neboť výnos z ní plynoucí náleží dle rozpočtových pravidel do rozpočtu obcí“ (Koubovský & Novotná, 2022, str. 1).

„Daň z nemovitých věcí (dříve daň z nemovitostí) je součástí daňové soustavy České republiky od jejího vzniku, tedy od 1. 1. 1993. Zákon o dani z nemovitých věcí byl za dobu své účinnosti již 34krát novelizován, jeho podstata se však v zásadě neměnila“ (Koubovský & Novotná, 2022, str. 1).

Tuto daň dělíme na dvě relativně samostatné části: daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek (Sedmihradská, 2016, str. 75).

Jedná se o daň kapitálovou, která je placena za zdaňovací období. Také to znamená, že základ daně se nenačítá, ale stanoví se k určitému okamžiku v průběhu zdaňovacího období. V tomto případě se jedná o začátek zdaňovacího období. Zdaňovacím obdobím se rozumí kalendářní rok, takže se daň stanovuje k prvnímu lednu. Změny, které nastanou v průběhu roku, se projeví v dani až další rok (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, stránky 367-368).

Význam daně z nemovitostí spočívá v tom, že vlastník nemovitosti spotřebovává veřejné statky na místní úrovni. Jedná se například o zabezpečení požární ochrany, policie, provozování rozvodných sítí, veřejného osvětlení a podobně (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 367).

Daň z nemovitých věcí je příjmem rozpočtů obcí (Sedmihradská, 2016, str. 75). Obce nemají právo rozhodovat, zda daň z nemovitých věcí bude nebo nebude na jejich území zavedena. Tato daň je zavedena přímo zákonem a to celorepublikově. Obce mohou pouze rozhodovat o zavedení místního koeficientu, úpravě výše základního koeficientu, zvýšení nebo snížení polohové renty a mají právo osvobodit od daně nemovitosti dotčené živelnou pohromou nebo vybrané zemědělské pozemky (Radvan, 2012, str. 144).

Jedná se o jednu z nejstarších daní vůbec. Lidé dříve nevyužívali peníze, ale směny. Majetek lidí byl dobře viditelný a zjistitelný, proto bylo snadné jej zdanit, a to zejména vlastnictví

či držbu půdy nebo dobytka. Daň z pozemků se plnila pomocí úrody nebo nucených prací na stavbách chrámů, paláců, cest apod. Za císařství byly dokonce zavedeny evidence pozemkových daní. V případě, kdy lidé nevlastnili půdu, platili daň z hlavy. Prostředky vybrané tímto způsobem nestačily, a tak se zavedl daňový systém (Radvan, 2012, stránky 147-148).

Ve 12. století se na území České republiky objevily první majetkové daně ve formě daně z obdělávaných pozemků a daně z městských domů (Radvan, 2012, str. 149).

Po listopadu 1989 bylo rozhodnuto o zavedení nového daňového systému, který měl být účinný od 1. 1. 1993. Před vznikem stávajícího zákona byl v katalogu zařazen dislokační místní poplatek. Vybíral se od podnikatelů za umístění kanceláře, provozoven, skladů a dalších zařízení na území obce, které sloužily k výdělečné činnosti (Radvan, 2012, str. 152).

Majetkové daně jsou nyní využívány ve všech zemích (Kitchen, McMillan, & Shah, 2019, str. 105). V minulosti byly majetkové daně významným přínosem do veřejných rozpočtů. Jejich výnos klesá na úkor výnosnějších daní, jako jsou důchodové daně a daň z přidané hodnoty (Radvan, 2012, str. 152).

3.1 Subjekt daně z nemovitých věcí

„Poplatník daně z nemovitých věcí je osobou, kterou stíhá povinnost podat přiznání k dani z nemovitých věcí a daň ve stanovených termínech platit“ (Koubovský & Novotná, 2022, str. 11).

Daň z pozemků

„Poplatníkem daně z pozemků je vlastník pozemku“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 10, § 3, odst. 1). V případě, kdy je vlastníkem pozemku Česká republika, je poplatníkem:

- *„organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond, státní podnik nebo jiná státní organizace, které jsou příslušné hospodařit nebo mají právo hospodařit s majetkem státu,*
- *právnícká osoba, která má právo užívat tento pozemek na základě výpůjčky vzniklé podle zákona upravujícího některé užívací vztahy k majetku České republiky“* (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 10, § 3, odst. 2).

Jedná-li se o pozemek ve svěřeneckém fondu, poplatníkem je tento fond. Za pozemek v podílovém fondu hradí daň tento fond. Pozemek ve fondu obhospodařovaném penzijní společností, hradí daň opět tento fond. Za zatížený pozemek právem stavby hradí daň stavebník (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 10, § 3, odst. 2).

„Poplatníkem daně z pozemků je vždy nájemce nebo pachtýř u pronajatého nebo propachtovaného pozemku, je-li:

- *evidovaný v katastru nemovitostí zjednodušeným způsobem,*
- *s ním příslušný hospodařit Státní pozemkový úřad nebo Správa státních hmotných rezerv, nebo*
- *převedený na základě rozhodnutí o privatizaci na Ministerstvo financí“*
(Koubovský & Novotná, 2022, stránky 10, § 3, odst. 3).

Za situace, kdy není vlastník pozemku znám, uživatel je poplatníkem daně z pozemku (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 10, § 3, odst. 4).

Daň ze staveb a jednotek

Poplatníka daně z nemovitých věcí ze staveb a jednotek můžeme definovat jako vlastníka či spoluvlastníka, stavebníka, nájemce či pachtýře. Většinou se jedná o vlastníka zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky (Koubovský & Novotná, 2022, str. 41) (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 368).

U mnoho nemovitostí není pouze jeden vlastník, ale více. Tito vlastníci jsou pojmenováni spoluvlastníci. Lze platit daň několika způsoby. První způsob je, že všichni spoluvlastníci zaplatí daň společně a nerozdílně. Správce daně může požadovat celou částku po kterémkoli z nich. Záleží pak na jejich vzájemné domluvě, jak se vyrovnají. Druhý způsob je, že jednají spoluvlastníci samostatně dle svého spoluvlastnického podílu. Mají možnost podat daňové přiznání samostatně a zaplatit daň pouze za svůj majetkový podíl (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, stránky 368-369) (Radvan, 2012, stránky 165-166).

V případě zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky ve vlastnictví České republiky jsou poplatníci totožní jako u daně z pozemků, kteří jsou uvedeni výše v kapitole (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 41, § 8, odst. 1-2).

Pokud se jedná o zdanitelnou stavbu nebo zdanitelnou jednotku ve svěřeneckém fondu, pak tento fond je poplatníkem daně. Za zdanitelnou stavbu nebo zdanitelnou jednotku

v podílovém fondu hradí daň tento fond. V případě, kdy je zdanitelná stavba nebo zdanitelná jednotka ve fondu obhospodařovaném penzijní společností, je tento fond poplatníkem daně (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 41, § 8, odst 1-2).

Výčet, kdy poplatníkem daně ze staveb a jednotek je vždy pachtýř nebo nájemce u pronajaté nebo propachtované zdanitelné jednotky, je shodný s ustanoveními o dani z pozemkům, také uvedený výše v kapitole (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 41, § 8, odst. 3).

3.2 Předmět zdanění

Předmětem daně z nemovitých věcí jsou pozemky, stavby a jednotky na území České republiky (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 369). Dle občanského zákoníku dělíme věci na movité a nemovité, ale ve smyslu této daně se zabýváme pouze věcmi nemovitými (Radvan, 2012, str. 168).

Právo stavby k cizímu pozemku je považováno za samostatnou nemovitou věc z pohledu daně z nemovitých věcí. Stejně jako pozemky, stavby a jednotky je právo stavby evidováno v katastru nemovitostí. „Právo stavby je věcné právo stavebníka mít a užívat stavbu na pozemku jiného vlastníka“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 369). Zahrnuje i právo nově stavbu vybudovat a práva převzít existující stavbu za účelem rekonstrukce. Právo stavby je omezeno na určitou dobu, a to na 99 let (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 369).

Daň z pozemků

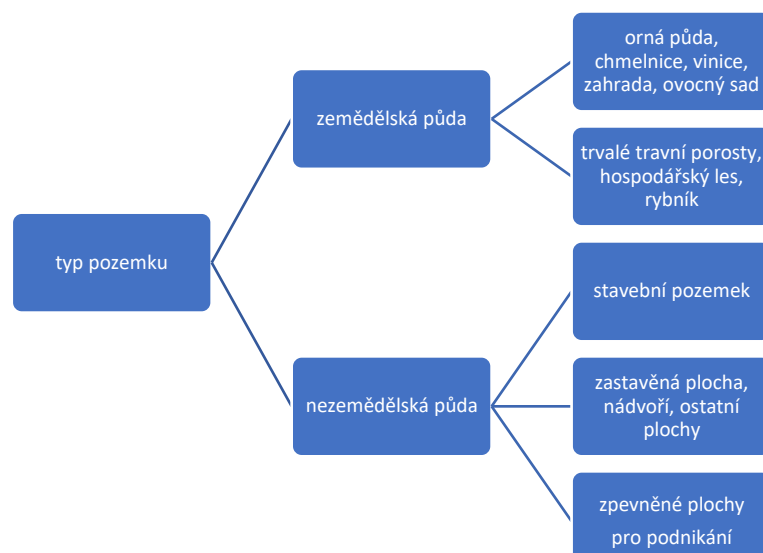
„Předmětem daně z pozemků jsou pozemky na území České republiky evidované v katastru nemovitostí“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 2, § 1).

„Pozemek je ohraničená část zemského povrchu zachycená v katastrální mapě vedené katastrálními úřady“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 369). Každý pozemek označený číslem se nazývá parcela, která má v katastru nemovitostí zachycenou svou výměru (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 369).

Pozemek, aby byl předmětem daně, musí být na území České republiky. Daň se nemůže vztahovat na pozemky, které se nacházejí na zahraničním území, ani v případě, kdy je vlastníkem občan nebo rezident České republiky. V opačném případě pozemky na území České republiky podléhají dani, a to bez ohledu na to, je-li vlastník rezident České republiky nebo zahraniční rezident (Koubovský & Novotná, 2022, str. 6).

„Na pozemek, který je součástí jednotky, se pro účely daně z nemovitých věcí hledí jako na nemovitou věc, jejímž vlastníkem je ten, kdo vlastní jednotku“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 5, § 3). V právním smyslu takový pozemek není samostatnou věcí. Spoluvlastnický podíl na pozemku je součástí jednotky samé. Jedině jednotka má režim samostatné nemovité věci (Koubovský & Novotná, 2022, str. 9).

Typy pozemků můžeme dělit do různých kategorií:

Obrázek 3: Předmět daně z pozemků

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 369)

Trvalé travní porosty jsou plochy zemědělské půdy, které jsou trvale (nejméně pět let), využívané k pastvě nebo k výrobě objemných krmiv, jako jsou seno a siláž (Kohoutek & Kvapilík, 2011).

Hospodářský les je takový les, který nepatří do kategorie lesů ochranných nebo lesů zvláštního určení. „Prvořadou funkcí u těchto lesů je funkce produkční. Slouží k získávání dříví, ale i ostatních produktů lesa“ (MeziStromy.cz, 2017).

Stavební pozemek je pozemek, který je nezastavěný a je určený k zastavění zdanitelnou stavbou. Tato stavba se po dokončení stane předmětem daně ze staveb a jednotek (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 377). Stavební pozemek přestane být stavebním pozemkem v okamžiku dokončení nebo zahájení užívání stavby či jednotky a stanou se předmětem daně. Rozhodující stav je vždy k 1. lednu, tudíž pozemek přestane být zdaňován následujícího roku po dokončení od 1. ledna. V opačné situaci, kdy stavba či stavba s jednotkami nebude realizována, pozemek také přestává být stavebním pozemkem.

Rozhodující skutečností v tomto případě je pozbytí platnosti dokumentů ke stavbě (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 32-33).

„Zastavěnou plochou a nádvořím je pozemek, na kterém jsou postaveny zpravidla zdanitelné stavby, přitom v rozsahu zastavěné plochy nadzemní části zdanitelné stavby pozemek není předmětem daně z pozemků“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 376).

Zpevněná plocha pozemků pro podnikání je evidovaná v katastru nemovitostí jako ostatní plocha nebo zastavěná plocha a nádvoří a jejichž povrch je zpevněn stavbou nebo plocha vlečky, bazénu, nádrže atd. Sazby jsou poté diferencované podle využití pozemku (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 376).

Daň ze staveb a jednotek

„Předmětem daně ze staveb a jednotek je, nachází-li se na území České republiky,

a) zdanitelná stavba, kterou se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí dokončená nebo užívaná

1. budova, kterou se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí budova podle katastrálního zákona,

2. inženýrská stavba uvedená v příloze k tomuto zákonu,

b) zdanitelná jednotka, kterou se pro účely daně z nemovitých věcí rozumí jednotka dokončená nebo užívaná“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 36, § 7, odst. 1)

Tato část zákona se vztahuje i na případy, kdy je zdanitelná stavba nebo jednotka dokončovaná a užívaná postupně (Koubovský & Novotná, 2022, str. 39). Inženýrské stavby jsou věže pro vysílání, komíny pro energetiku, věže a věžové zásobníky chemických podniků, vysoké pece a chladicí věže pro energetiku (Koubovský & Novotná, 2022, str. 38).

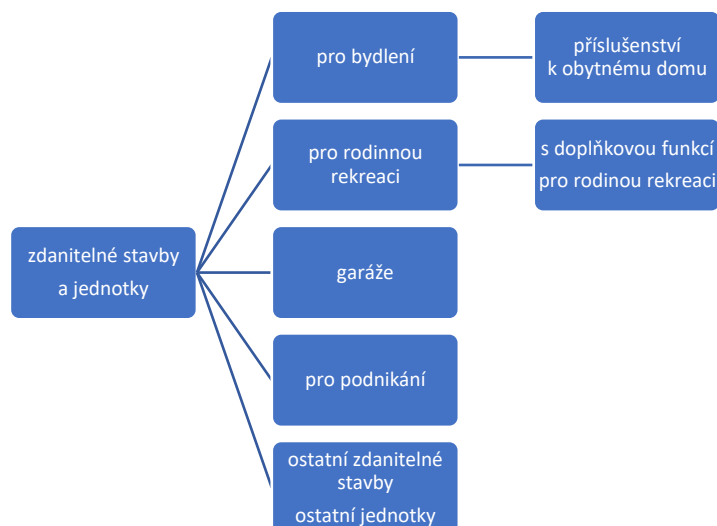
Za předmět daně ze staveb a jednotek se nepovažuje zdanitelná stavba, v níž jsou zdanitelné jednotky. *„Zdanitelná stavba, která je rozdělena na stavební jednotky, není sama předmětem daně ze staveb a jednotek“* (Koubovský & Novotná, 2022, str. 39). Předmětem daně jsou jednotky v této stavbě (Koubovský & Novotná, 2022, str. 39).

Podrobněji si charakterizuje zdanitelné jednotky. Zdanitelná jednotka zahrnuje:

1) „byt jako prostorově oddělenou část domu a podíl na společných částech domu, a pokud je s ním spojeno vlastnictví k pozemku, tak i podíl na tomto pozemku,

- 2) *nebytový prostor jako prostorově oddělenou část domu a podíl na společných částech domu, a pokud je s ním spojeno vlastnictví k pozemku, tak i podíl na tomto pozemku,*
- 3) *nebo soubor bytů nebo nebytových prostor a podíl na společných částech nemovité věci, a pokud je s ním spojeno vlastnictví k pozemku, tak i podíl na tomto pozemku“*
 (Láchová, Vančurová, & Zidková, 2020, str. 370)

Dělení daně ze staveb a jednotek podle jejich převažujícího účelu využití:

Obrázek 4: Předmět daně ze staveb a jednotek

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Láchová, Vančurová, & Zidková, 2020, str. 370)

Obytným domem je myšleno bytový dům nebo rodinný dům. Dům se považuje jako obytný, i když je zcela anebo z části neobydlený. Pokud je provozována na většinové ploše domu podnikatelská činnost, považuje se dům za stavbu pro podnikatelskou činnost. Z tohoto důvodu je poté nutné aplikovat vyšší sazbu daně (Radvan, 2012, str. 174).

U rodinných domů se často objevuje příslušenství, jako jsou kůlny, sušárny, bazény atd. Toto příslušenství plní doplňkovou funkci k rodinnému domu. Aby mohlo být toto příslušenství zdaněno, musí být předmětem daně ze staveb a jednotek. To znamená, že musí být spojeno se zemí pevným základem. I pro příslušenství platí, že nesmí být na většinové ploše provozována podnikatelská činnost. Z této skupiny musíme vyloučit garáže, které jsou samostatnou skupinou (Radvan, 2012, str. 174).

Další skupinou jsou stavby pro rodinnou rekreaci. U těchto staveb se opět často vyskytují příslušenství ke stavbě. I zde platí podmínka, že nesmí být na většině plochy provozována

podnikatelská činnost (Radvan, 2012, str. 174). Do této skupiny řadíme rekreační chaty, domky, chalupy a zahrádkářské chaty (Koubovský & Novotná, 2022, str. 60).

Specifická skupina předmětu zdanění ze staveb a jednotek jsou garáže. „*Garáže jsou vystavěné oddělené od obytných domů a užívané jako garáže (samostatně povolené a zkolaudované stavby, nikoliv přístavby nebo vestavby; garáž nesmí být provozovně spojena se stavbou obytného domu)*“ (Radvan, 2012, stránky 174-175). I pro garáže platí podmínka, že na většině plochy nesmí být provozována podnikatelská činnost, jinak by podléhaly vyšší daňové sazbě (Koubovský & Novotná, 2022, str. 60).

„*Stavbou nebo jednotkou používanou pro podnikání se rozumí stavba nebo jednotka skutečně používaná pro podnikatelskou činnost nebo zařazená v obchodním majetku podle zákona o daních z příjmů*“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 382). Do této skupiny také patří stavby, které si podnikatelé pronajímají k provozování podnikatelské činnosti (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 382).

Do kategorie ostatní stavby řadí zákon o dani z nemovitých věcí všechny výše neuvedené stavby. Jedná se o chlévy, stodoly apod. Také do této skupiny řadíme stavby osvobozené, které zahrnují stavby škol a zdravotnických zařízení apod. Více budou specifikovány v následující kapitole. Dále skupina zahrnuje i stavby, které podnikatel nemá v evidenci hmotného majetku, proto se budou zdaňovat jako ostatní stavby (Radvan, 2012, str. 176).

3.3 Osvobození od daně

„*Osvobození od daně z nemovitých věcí se velmi často váže na různé podmínky nebo se poskytuje jen některým subjektům, případně jen za splnění dalších podmínek*“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 372). Například se jedná o podmínky, kdy nesmí být provozována podnikatelská činnost v nemovitosti nebo nesmí být nemovitost pronajímána nebo propachtována (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 373). Rozsáhla osvobození vázaná na subjekty jsou nemovité věci ve vlastnictví státu nebo obce (Sedmíhradská, 2016, str. 76).

„*Hlavní důvody pro osvobození od daně nemovitých věcí: veřejně prospěšné využití, veřejná dopravní infrastruktura, ochrana životního prostředí, vlastnictví určitého typu subjektu, rozhodnutí obce: zemědělské pozemky, nemovité věci dotčené živelnou pohromou, investiční pobídky*“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 372).

U některých osvobození je nárok na osvobození podmíněn uplatněním osvobození v daňovém přiznání. Jedná se například o pozemky národního parku nebo pozemky chráněné krajinné oblasti v zóně I. Naopak při uplatnění osvobození na veřejně přístupný park a sportoviště nebo na pozemky pod rozvody energií se nemusí podávat daňové přiznání (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 373).

Výčet osvobození od daně z nemovitých věcí je velice rozsáhlý, jelikož musí být velice specifický. Dále v kapitole je pár vybraných, které jsou považovány za podstatné.

Daň z pozemků

„Od daně z pozemků jsou osvobozeny

a) „pozemky ve vlastnictví České republiky,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 14, § 4, odst. 1 a).

Pozemek ve vlastnictví České republiky je osvobozen od daně z nemovitých věcí bez ohledu na to, kdo s ním hospodaří. Podmínkou k osvobození je, že není pozemek užíván k podnikatelské činnosti, pronajímán nebo propachtován. Může být pronajímán nebo propachtován kraji, obci, organizační složce státu nebo příspěvkové organizaci (Koubovský & Novotná, 2022, str. 18).

b) „pozemky ve vlastnictví té obce, na jejímž katastrálním území se nacházejí,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 14, § 4, odst. 1 b)

Pozemky ve vlastnictví obce se nezdaňují, jelikož by to bylo neefektivní. Výnos z daně z nemovitých věcí plyne do rozpočtu obcí, kde se nemovitost nachází. Nebylo by logické, aby obec platila daň sama sobě. Za pozemky, které vlastní obec na jiném území, musí obec daň zaplatit (Koubovský & Novotná, 2022, str. 18).

c) „pozemky užívané diplomatickými zástupci pověřenými v České republice, konzuly z povolání a jinými osobami, které podle mezinárodního práva požívají diplomatických a konzulárních výsad a imunity, a to za předpokladu, že nejsou občany České republiky, a že je zaručena vzájemnost,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 14, § 4, odst. 1 c)

Využívané pozemky diplomaty jsou osvobozeny díky mezinárodnímu právu. Stejně výsady bude mít diplomat České republiky v zahraničí (Koubovský & Novotná, 2022, str. 18).

d) „*pozemky tvořící jeden funkční celek se zdanitelnou stavbou, která je budovou, nebo zdanitelnou jednotkou sloužící k vykonávání náboženských obřadů registrovaných církví a registrovaných náboženských společností podle zákona upravujícího církev a náboženské společnosti nebo sloužící k výkonu duchovní správy těchto církví a náboženských společností,*“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 14, § 4, odst. 1 e).

Podmínka osvobození je splněna bez ohledu na to, kdo zdanitelný pozemek či zdanitelnou stavbu nebo jednotku vlastní. Předmětné věci může církev nebo náboženská společnost užívat pouze v nájemním vztahu. Může se jednat například o funkční celek fary, kostelu, modlitebny a děkanství (Koubovský & Novotná, 2022, str. 19).

e) „*pozemky, na nichž jsou zřízena veřejná a neveřejná pohřebiště podle zákona upravujícího pohřebnictví,*“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 15, § 4, odst. 1 i)

Krajské úřady vydávají souhlas s provozováním pohřebiště (Koubovský & Novotná, 2022, str. 21).

f) „*pozemky ve vlastnictví veřejných vysokých škol, které slouží k uskutečňování akreditovaných studijních programů,*“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 16, § 4, odst. 1 r)

Pouze za podmínek, že pozemky nejsou využívány k podnikání, pronajímány nebo propachtovány (Koubovský & Novotná, 2022, str. 24).

Daň ze staveb a jednotek

„Od daně ze staveb a jednotek jsou osvobozeny

a) zdanitelné stavby

- 1. vodárenských objektů včetně úpraven vody,*
- 2. kanalizačních objektů nebo čistíren odpadních vod, jakož i zdanitelné stavby určené k čištění odpadních vod před jejich vypouštěním do kanalizací,*
- 3. k závlaze a odvodňování pozemků,*
- 4. přenosové, přepravní nebo distribuční soustavy nebo rozvodného tepelného zařízení podle energetického zákona,*“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 44, § 9, odst. 1 i).

Budovy inženýrské sítě (neboli zdanitelné stavby) jsou osvobozeny při jejich užívání ve vodárenství a energetice (Koubovský & Novotná, 2022, str. 48).

b) „zdanitelné stavby drah a na dráze, letecké, vodních cest a přístavů, pokud jsou v souladu s kolaudačním rozhodnutím nebo kolaudačním souhlasem stavebního úřadu užívány k veřejné dopravě,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 44, § 9, odst. 1 j)

Osvobození se nevztahuje na jednotky. Nepředpokládá se, že by jednotka mohla soužit k veřejné dopravě. Pro osvobození musí být tyto stavby využívány k veřejné dopravě, a to v souladu s kolaudačním rozhodnutím nebo kolaudačním souhlasem (Koubovský & Novotná, 2022, str. 48).

c) „zdanitelné stavby nebo zdanitelné jednotky sloužící výlučně

- 1. k úpravě odpadů pro jejich další využití podle právních předpisů upravujících odpady,*
- 2. k asanaci a rekultivaci skládek odpadů podle právních předpisů upravujících odpady,*
- 3. k asanaci kontaminovaných pozemků, podzemních vod a objektů,*
- 4. pro třídění a sběr odpadů,*
- 5. pro tepelné, biologické, chemické a fyzikální zneškodňování odpadů,*
- 6. pro skládky odpadů splňující podmínky stanovené pro provoz skládky podle právních předpisů upravujících odpady,*
- 7. provozu malých vodních elektráren do výkonu 1 MW,*
- 8. provozu výroben elektřiny využívajících energii větru,*
- 9. provozu výroben elektřiny nebo tepla využívajících energie bioplynu, pokud je získaná energie dodávána do sítě nebo dalším spotřebitelům,*
- 10. pro zdroje využívající geotermální energie včetně tepelných čerpadel, které dodávají teplo spotřebitelům, nebo*
- 11. jako zdroje energie z biomasy, nejde-li o její přímé spalování,“*
(Koubovský & Novotná, 2022, stránky 45, § 9, odst. 1 m)

V případě, že zdanitelná stavba nebo zdanitelná jednotka slouží k výše uvedeným činnostem jen zčásti, pak by nebylo možné uplatnit nárok na osvobození. Platí to v případech, kdy je podlahová plocha stavby či jednotky užívána k více účelům (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 49-50).

3.4 Základ a sazba daně z nemovitých věcí

Za základ daně považujeme předmět daně vyjádřený v měrných jednotkách. Jsou dva základy daně. U daní valorických je základ daně vyjádřen v peněžních jednotkách. Naopak u daní specifických je základ daně vyjádřen v nepeněžních jednotkách. Daň ze staveb a jednotek je konstruována jako daň specifická, jelikož základ daně je vyjádřený v m² u zastavěné plochy v zdanitelných stavbách nebo podlahovou plochou u jednotek (Koubovský & Novotná, 2022, str. 55).

Sazba daně je považována za měřítko, díky kterému se ze základu daně vypočte samotná daň. Jsou dva druhy sazeb – pevná a poměrná. Pevná sazba se používá, když je základ daně stanoven v nepeněžních jednotkách. Sazba je vyjádřená pevnou částkou a v peněžních jednotkách. Poměrnou daňovou sazbou použijeme u základu, který je určen v peněžních jednotkách. Určíme jí výpočtem poměru (procenta) ze základu daně. Sazba daně je také diferencována podle druhu pozemku (Koubovský & Novotná, 2022, str. 31).

Daň z pozemků – základ daně

„Základem daně u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů je cena pozemku zjištěná násobením skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou pozemku stanovenou na 1 m² ve vyhlášce vydané na základě zmocnění v § 17 tohoto zákona“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 28, § 5, odst. 1).

Průměrnou cenu pozemku lze nalézt ve vyhlášce Ministerstva zemědělství České republiky č. 298/2014 Sb., o stanovení seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými základními cenami zemědělských pozemků. Lze podle údajů v příloze zjistit, jakou průměrnou základní cenu (odborně bonitu půdy) má zemědělský pozemek v určitém katastrálním území. Každé katastrální území má přiřazenou cenu pozemku individuálně. (Koubovský & Novotná, 2022, str. 28). Je to cena, která bere v úvahu úrodnost a využitelnost půdy (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 374).

„Základem daně u pozemků hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb je cena pozemku zjištěná podle platných cenových předpisů k 1. lednu zdaňovacího období nebo součin skutečné výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 28, § 5, odst. 2). Ve výběru nemůže správce poplatníka nutit, aby si vybral variantu, která je pro něj méně výhodná (Koubovský & Novotná, 2022, str. 29).

„Základem daně u ostatních pozemků je skutečná výměra pozemku v m² zjištěná k 1. lednu zdaňovacího období“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 28, § 5, odst. 3). Nesmí se jednat o zemědělský pozemek, pozemek hospodářského lesa nebo rybník využívaný k podnikání (Koubovský & Novotná, 2022, str. 29).

Daň z pozemků – sazba daně

„Sazba daně činí u pozemků

- a) orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů 0,75 %,*
- b) trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb 0,25 %“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 29, § 6, odst. 1).*

U těchto pozemků je základ daně cena pozemku, proto zákonodárce použil poměrnou daňovou sazbu. Sazba tedy nezávisí na výši základu daně. Liší se pouze podle druhu pozemku (Koubovský & Novotná, 2022, str. 31). Sazba u trvalých travních porostů, hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb je nižší, jelikož je zohledněna předpokládaná nižší výnosnost (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 375).

„Sazba daně u ostatních pozemků činí za každý 1 m² u

- a) zpevněných ploch pozemků užívaných k podnikání nebo v souvislosti s ním sloužících pro*
 - 1. zemědělskou prvovýrobu, lesní a vodní hospodářství 1,00 Kč,*
 - 2. průmysl, stavebnictví, dopravu, energetiku, ostatní zemědělskou výrobu a ostatní druhy podnikání 5,00 Kč,*
- b) stavebních pozemků 2,00 Kč,*
- c) ostatních ploch 0,20 Kč,*
- d) zastavěných ploch a nádvoří 0,20 Kč“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 29, § 6, odst. 2).*

U ostatních pozemků byla použita pevná daňová sazba. Sazba je odstupňovaná podle druhu a způsobu užívání zdanitelného pozemku. Pozemek, který je užíván k podnikání nebo v souvislosti s podnikáním, vždy bude zatížen nejvyšší sazbou (Koubovský & Novotná, 2022, str. 31).

Důležité je podotknout, že za stavební pozemek se považuje pouze plocha, která má být zastavěna. Znamená to, že ve většině případů bude poplatník platit za jeden pozemek daň sestavenou zčásti za stavební pozemek a zčásti za pozemek dle jeho charakteru v katastru nemovitostí (např. zahrada, ostatní plocha) (Koubovský & Novotná, 2022, str. 32).

„Základní sazba daně podle odstavce 2 písm. b) se násobí koeficientem

a) 1,0 v obcích do 1 000 obyvatel

1,4 v obcích nad 1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel

1,6 v obcích nad 6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel

2,0 v obcích nad 10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel

2,5 v obcích nad 25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel

3,5 v obcích nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech

4,5 v Praze;

pro přiřazení koeficientu k jednotlivým obcím je rozhodný počet obyvatel obce podle posledního sčítání lidu;

b) pro jednotlivé části obce může obec obecně závaznou vyhláškou koeficient, který je pro ni stanoven v ustanovení písmene a), zvýšit o jednu kategorii nebo snížit o jednu až tři kategorie podle členění koeficientů v ustanovení písmene a); koeficient 4,5 lze zvýšit na koeficient 5,0“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 30, § 6, odst. 4).

Koeficient se pohybuje od 1,00 do 4,5. Tento koeficient se nazývá základní. Je stanoven na základě počtu obyvatel z posledního sčítání lidu. Tento koeficient se nepoužívá pro všechny druhy pozemků, ale pouze pro stavební pozemky (Koubovský & Novotná, 2022, str. 33). *„Znamená to, že před výpočtem daně vynásobí poplatník základní sazbu daně z pozemků dle odst. 2 písm. b), tj. 2 Kč, koeficientem určeným pro příslušnou obec a teprve takto vypočtenou sazbu použije pro výpočet daně z pozemků. Ostatní sazby daně stanovené v odst. 2 se nenavyšují a platí pro celou Českou republiku jednotně“* (Koubovský & Novotná, 2022, str. 33).

Obce mají pravomoc rozhodovat o koeficientu v omezené míře. Koeficient nikdy nesmí klesnout pod 1,00 (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 378). U Prahy je možné zvednout koeficient až na výši 5,00. Obce musí změnu koeficientu provést prostřednictvím obecně závazné vyhlášky vydanou v samostatné působnosti obce. Změna koeficientu

se nemusí týkat celé obce ale pouze její části, která musí být určitě vymezena. Obec má povinnost zaslat vyhlášku správci daně, a to do 5 dnů ode dne její platnosti (Koubovský & Novotná, 2022, str. 33).

Slouží-li zpevněná plocha pozemku různým druhům podnikání a nelze-li vymežit rozsahy výměry zpevněné plochy pozemku sloužící jednotlivým druhům podnikání, použije se sazba daně 5,00 Kč, která je uvedena v odstavci 2 písm. a) bodě 2 (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 30, § 6, odst. 6). Například se může jednat o pozemek, který slouží k zemědělské prvovýrobě a ostatní zemědělské výrobě (Koubovský & Novotná, 2022, str. 35).

Daň ze staveb a jednotek – základ daně

„Základem daně ze staveb a jednotek u zdanitelné stavby je výměra zastavěné plochy v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 54, § 10, odst. 1). *„Takto definovaný základ se nazývá zastavěná plocha“* (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 379).

„Základem daně ze staveb a jednotek u jednotky je upravená podlahová plocha, kterou je výměra podlahové plochy zdanitelné jednotky v m² podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období vynásobená

a) koeficientem 1,22, je-li

1. tato zdanitelná jednotka v budově bytového domu a

2. její součástí podíl na pozemku nebo je-li její vlastník spoluvlastníkem jiného pozemku ve spoluvlastnictví vlastníků takových zdanitelných jednotek užívaného společně s těmito jednotkami, nebo

b) koeficientem 1,20 v ostatních případech“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 54, § 10, odst. 3).

Důležité je posoudit, zda pozemek ve spoluvlastnictví vlastníků jednotek je veřejně přístupný. V případě, že je pozemek veřejně přístupný použije se koeficient nižší a to 1,20. U neveřejně přístupných pozemků ve spoluvlastnictví vlastníků jednotek se použije koeficient 1,22 (Koubovský & Novotná, 2022, str. 56).

„Podlahová plocha zdanitelné jednotky pro účely daně z nemovitých věcí nezahrnuje podlahovou plochu společných částí nemovité věci v rozsahu podílu na nich, který je zahrnut v jednotce“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 56, § 10, odst. 4). V praxi to znamená, že součet podlahových ploch jednotek nebude totožný s celkovou podlahovou plochou

domu s jednotkami. Jsou to části domu, které jsou v podílovém spoluvlastnictví vlastníků jednotek. Jedná se o přístupové chodby, schodiště a podobně (Koubovský & Novotná, 2022, str. 56).

Daň ze staveb a jednotek – sazba daně

Základ daně je stanoven v nepeněžních jednotkách, proto je použita pevná sazba daně (Koubovský & Novotná, 2022, str. 59). Sazby jsou diferencovány dle převažujícího využití stavby nebo jednotky (Láchová, Vančurová, & Zidková, 2020, str. 381).

„Základní sazba daně činí

a) u budovy obytného domu 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy; u ostatní budovy tvořící příslušenství k budově obytného domu z výměry přesahující 16 m² zastavěné plochy 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 57, § 11, odst. 1 a).

Příslušenství věci je definováno v občanském zákoníku v § 510 a následujících jako vedlejší věc k věci hlavní, která je určena k tomu, aby se jí trvale užívalo společně s hlavní věcí v rámci jejich hospodářského určení. Aby mohla být stavba považována za příslušenství k obytnému domu, musí mít totožného vlastníka. Typickými příklady jsou prádelny, sušárny atd. (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 59-60).

b) „u budovy pro rodinnou rekreaci a budovy rodinného domu užívané pro rodinnou rekreaci 6 Kč za 1 m² zastavěné plochy a u budovy, která plní doplňkovou funkci k těmto budovám, s výjimkou garáže, 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 51, § 11, odst. 1 b).

Zvýhodněnou sazbu lze využít u budov, které plní doplňkovou funkci k věci hlavní i v případě, že by vlastník nebyl vlastníkem věci hlavní (Koubovský & Novotná, 2022, str. 60).

c) „u garáže vystavěné odděleně od budov obytných domů a u zdanitelné jednotky, jejíž převažující část podlahové plochy je užívána jako garáž, 8 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 57, § 11, odst.1 c).

Totožná sazba daně se uplatní i pro upravenou plochu zdanitelné jednotky, jejíž převažující podlahová plocha je užívána jako garáž (Koubovský & Novotná, 2022, str. 60).

d) „u zdanitelné stavby a u zdanitelné jednotky, jejichž převažující část podlahové plochy nadzemní části zdanitelné stavby nebo, nemá-li podlahovou plochu, zastavěné plochy zdanitelné stavby nebo podlahové plochy zdanitelné jednotky je užívána k

1. podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství 2 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,
2. podnikání v průmyslu, stavebnictví, dopravě, energetice nebo ostatní zemědělské výrobě 10 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,
3. ostatním druhům podnikání 10 Kč za 1 m² zastavěné plochy nebo upravené podlahové plochy,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 57, § 11, odst. 1 d).

Pokud by byl shodný poměr podlahové plochy v jednotce využíván k různým účelům, poté se uplatní vyšší sazba na celou jednotku (Koubovský & Novotná, 2022, str. 61).

e) „u ostatní zdanitelné stavby 6 Kč za 1 m² zastavěné plochy,“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 57, § 11, odst. 1 e).

Toto ustanovení se použije, pokud stavba není ani jednou z výše uvedených, tj. budovou obytného domu, budovou pro rodinnou rekreaci, rodinným domem užívaným pro rodinnou rekreaci, samostatnou garáží nebo stavbou užívanou převážně pro podnikání (Koubovský & Novotná, 2022, str. 61).

f) „u ostatní zdanitelné jednotky 2 Kč za 1 m² upravené podlahové plochy“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 57, odst. 1 f).

Jednotka nesmí být garáží a nesmí být převážná její část využívána k podnikání (Koubovský & Novotná, 2022, str. 61).

Podlaží u daně ze staveb a jednotek reflektuje sazba daně. Základ je zaměřen pouze na první podlaží. Pokud podlaží přesahuje dvě třetiny zastavěné plochy stavby nebo jednu třetinu zastavěné plochy u staveb pro podnikání, zvýší se výše uvedené základní sazby o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 382).

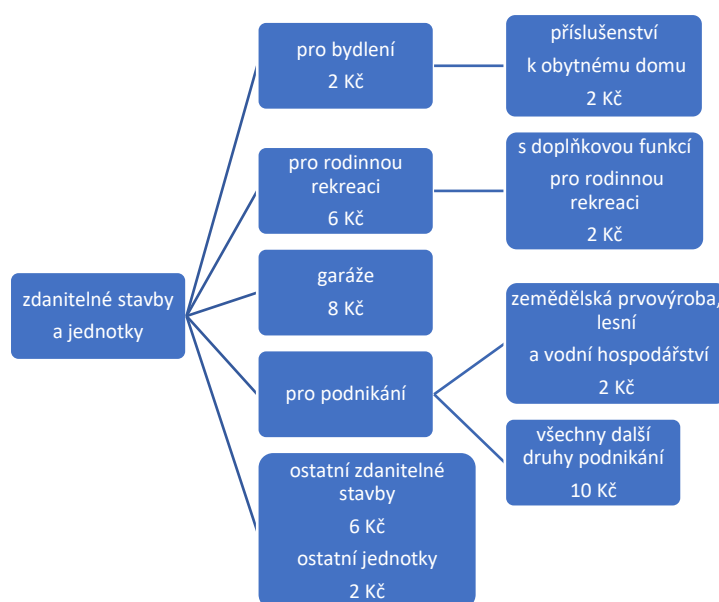
„Základní sazba daně

a) podle odstavce 1 písm. a) a f), případně zvýšená u zdanitelné stavby podle odstavce 2, se násobí koeficientem přiřazeným k jednotlivým obcím podle počtu obyvatel z posledního sčítání lidu“ (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 57-58, § 11, odst. 3).

Jedná se o stejné násobení základním koeficientem jako u daně z pozemků. Koeficienty k dani ze staveb a jednotek dle počtu obyvatel se shodují s koeficienty u daně z pozemků.

Pomocí koeficientu se zákonodárce snaží vyhovět požadavku, aby daň z nemovitých věcí nebyla závislá na velikosti nemovité věci, ale na její skutečné ceně. Výnos z daně z nemovitých věcí plyne do rozpočtu obce, ve které se daná nemovitost nachází. Z tohoto důvodu mají obce možnost s koeficientem hýbat podobně jako u daně z pozemků (Koubovský & Novotná, 2022, str. 62). Změna základního koeficientu pro daň ze staveb a jednotek musí splňovat stejné podmínky jako u daně z pozemků.

Další ustanovení v odstavci 7 řeší situace, kdy zdanitelná stavba je určena jako obytný dům, rekreační objekt, garáž nebo ostatní stavba, ale ve skutečnosti je využívána k podnikání. Pro sazbu daně je rozhodující skutečné užívání objektu, nikoli účel stavby podle kolaudačního rozhodnutí nebo kolaudačního souhlasu (Koubovský & Novotná, 2022, str. 63).

Obrázek 5: Sazby daně ze staveb a jednotek

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 381)

Místní koeficient

Obec má v pravomoci další navýšení daně z nemovitých věcí, a to pomocí místního koeficientu. Koeficient může být stanoven v rozmezí 1,1 až 5. Je důležité, aby byl stanoven s přesností na jedno desetinné místo. Rovněž jako u základního koeficientu lze stanovit místní koeficient pro celou obec nebo pro jednotlivé části obce. Výpočet daně z nemovitostí

s místním koeficientem je jednoduchý. Násobí se pouze vypočtená celková daň místním koeficientem (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 68-69).

Místní koeficient nelze stanovit pro pozemky orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů. Důvodem je, že se základ daně zjišťuje z ceny pozemků a výsledná daň se odvíjí od skutečné ceny těchto pozemků. (Koubovský & Novotná, 2022, str. 68).

Místní koeficient se vyhláší obecně závaznou vyhláškou. Vyhláška musí být zaslána do pěti dnů od nabytí její platnosti správci daně. Nejpozději do 1. října zdaňovacího období musí být obecně závazná vyhláška vydána a do 1. ledna následujícího zdaňovacího období musí nabýt účinnosti (Koubovský & Novotná, 2022, str. 68).

4 Daně z nemovitostí v rozpočtech veřejných orgánů

4.1 Výběr a placení daně z nemovitých věcí

Zdaňovací období je kalendářní rok pro daně z pozemků a daně ze staveb a jednotek. Jako rozhodný stav je považován 1. leden zdaňovacího období (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 73, § 12c) (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 386).

Poplatník se povinen podat daňové přiznání příslušnému správci daně do 31. ledna zdaňovacího období. Poplatník nemusí podávat daňové přiznání v případě, že v minulosti v nějakém zdaňovacím období přiznání podal nebo daň byla stanovena za některé zdaňovací období v minulosti mocí úřední, a nedošlo ke změně okolností, které by změnilly výši daně. V tomto případě je daň vyměřena v poslední známé výši. Za den vyměření a doručení rozhodnutí se považuje právě 31. leden zdaňovacího období. V situaci, kdy nastanou okolnosti, které změny výši daně nebo změn poplatníka, je poplatník povinen daň přiznat. Přiznat daň může na základě daňového přiznání nebo podáním dílčího daňového přiznání. V dílčím přiznání poplatník uvede změny, které nastaly a vyměření celkové daně (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 80, § 13a, odst. 1).

„Když dojde ke změně výše daně vlivem změny sazby, koeficientů, průměrné ceny zemědělské půdy v daném katastrálním území nebo zániku osvobození na základě obecně závazné vyhlášky, nebo ke změně místní příslušnosti, daňové přiznání se nepodává a správce daně poplatníkovi částku daně sděluje platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem“ (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 387).

V případě, kdy se jedná o nemovitost spoluvlastníků, podává daňové přiznání jeden ze spoluvlastníků. Tento spoluvlastník se považuje za zmocněnce při správě daní. Pokud se rozhodne jeden ze spoluvlastníků podat daňové přiznání za svůj spoluvlastnický podíl, mají ostatní spoluvlastníci povinnost zaplatit daň a podat daňové přiznání samostatně (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 387).

Daň z nemovitých věcí je splatná v případě poplatníků, kteří provozují zemědělskou výrobu a chov ryb ve dvou stejných splátkách nejpozději do 31. srpna a 30. listopadu zdaňovacího období. U ostatních poplatníků je daň z nemovitých věcí také splatná ve dvou stejných splátkách, ale nejpozději do 31. května a 30. listopadu zdaňovacího období (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 94, § 15, odst. 1 a) (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 387).

Za situace, kdy roční daň nedosahuje částky 5000,00 Kč je splatná najednou a to do 31. května zdaňovacího období. Všichni poplatníci mají možnost zaplatit daň i při vyšší částce najednou do 31. května zdaňovacího období (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 94, § 15, odst. 2) (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 387).

Pokud celková částka daně jednoho poplatníka u jednoho daňového správce nepřesáhne 30 Kč, tak se daň nevyměří ani nevyplatí. Poplatník ale musí podávat daňové přiznání, jako kdyby daň platil. Při spoluvlastnictví pozemků a jednotek musí daň činit minimálně 50 Kč v případě, že každý přiznává daň samostatně (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 94-95, § 15, odst. 3-4) (Láchová, Vančurová, & Zídková, 2020, str. 388).

Daň z nemovitých věcí se hradí na příslušný účet správce daně neboli finančního úřadu, v jehož obvodu se daná nemovitá věc nachází. Pokud poplatník vlastní více zdanitelných nemovitých věcí v různých krajích, hradí daň na různé účty daňových správců odděleně (Koubovský & Novotná, 2022, str. 95).

V den splatnosti musí být částka daně z nemovitých věcí připsána na účet správce daně. V případě, že termín splatnosti je sobota, neděle nebo svátek, je posunut termín splatnosti na následující pracovní den (Koubovský & Novotná, 2022, stránky 95-96).

Při prodlení poplatníka s placením daně je povinen poplatník uhradit úrok z prodlení. Úrok se hradí za každý den prodlení od čtvrtého pracovního dne následujícím po dni splatnosti daně. Zákon umožňuje prodlení tří kalendářních dnů bez účtování úroku z prodlení. Výše úroku se odvíjí od roční výše repo sazby stanovené Českou národní bankou (Koubovský & Novotná, 2022, str. 94).

4.2 Daňové příjmy obcí z daně z nemovitých věcí

„Jedná se o daň svěřenou, tzn. že celý její výnos plyne do rozpočtu obce, na jejímž území se nachází příslušná nemovitost. Správcem daně nejsou jednotlivé obce, ale místně příslušné finanční úřady, které vybranou daň obcím pravidelně poukazují. Obce tak nenesou žádné administrativní náklady, na druhou stranu nemusí mít vždy k dispozici všechny informace, které by potřebovaly. Finanční úřady jsou totiž vázány mlčenlivostí a poskytují souhrnné informace, jakými jsou předpokládané příjmy obcí dle splatnosti, relativní výnosy katastrálních území (v % a v Kč), relativní výnosy druhu nemovitostí (v %), počty osvobození (dle jednotlivých důvodů osvobození) a po skončení roku výši nedoplatků“ (Sedmíhradská, 2016, str. 75).

Obce, kterým tato daň plyne, mají omezenou daňovou pravomoc. Panují rozdíly mezi obcemi ve výnosu daně z nemovitých věcí. Tuto skutečnost ovlivňuje struktura nemovitostí v návaznosti na konstrukci daně z nemovitých věcí (Peková, 2011, str. 449).

Rozdíly se výnosu daně z nemovitých věcí ovlivňují zejména:

- Nerovnoměrně rozložený základ daně. V České republice odvozujeme základ, jak je již výše uvedeno, od výměry pozemků a různého dílčího oceňování druhů pozemků, zastavěné plochy v případě staveb a jednotek.
- Různé, diferencované základní sazby u jednotlivých druhů pozemků a staveb. Následně záleží na počtu druhů pozemků a staveb na území obce.
- Osvobození hraje také velkou roli. Nárok na osvobození není v zemi rovnoměrně rozložen.
- Musí se také počítat s hustotou obyvatelstva při přepočtu výnosu daně (Peková, 2011, stránky 449-450).

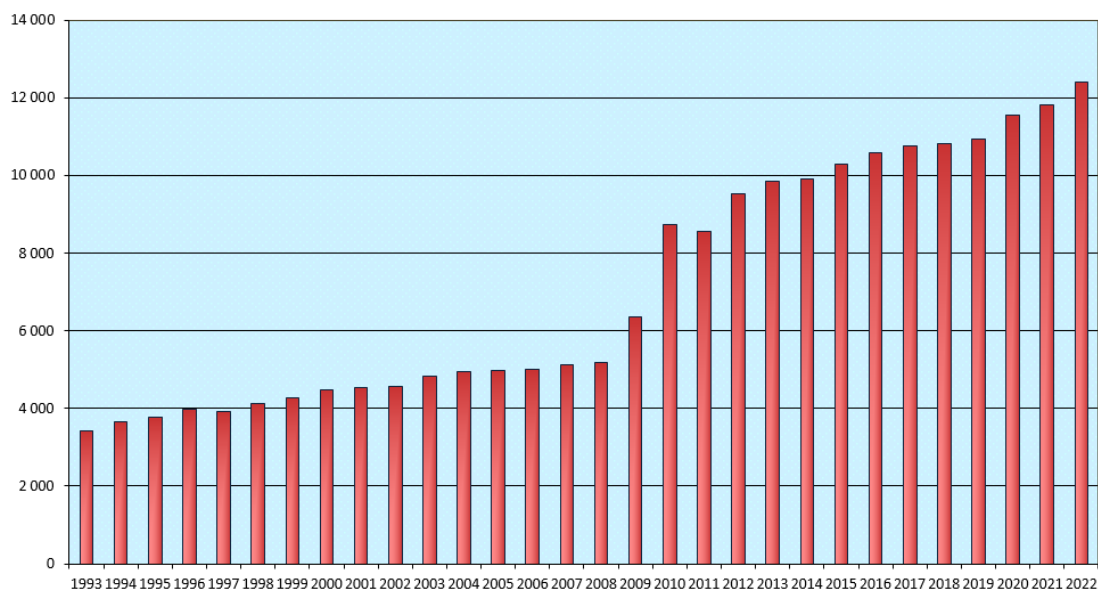
Dle grafů z webových stránek Finanční správy, si můžeme udělat obrázek o vývoji daně z nemovitých věcí za posledních roky.

DRUH PŘÍJMU	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
DPH celkem *)	278 052	308 300	322 662	331 604	349 460	381 435	413 013	431 311	426 198	463 265	535 734
Daň z příjmů PO z přiznání	120 461	113 052	123 179	138 140	156 401	161 803	166 131	175 649	155 998	195 964	228 676
Daň z příjmů FO z přiznání	3 261	2 680	1 128	2 498	6 849	7 617	7 841	9 893	5 735	9 629	13 963
Daň z příjmů FO ze závislé činnosti	119 787	126 134	130 867	136 125	149 392	169 241	193 676	216 290	204 929	138 466	149 594
Daň z příjmů srážkou dle zvláštní sazby	20 781	20 488	24 029	25 099	24 462	24 814	26 255	27 706	25 609	29 121	38 618
Daň z nemovitých věcí	9 541	9 847	9 910	10 313	10 582	10 758	10 829	10 935	11 580	11 836	12 419
Daň z nabytí nemovitých věcí			5 600	10 982	12 697	12 478	13 573	13 847	2 796	-71	44
Daň dědická	71	76	59	31	10	5	3	1	0	8	0
Daň darovací	3 368	108	74	-4 434	-351	-23	2	1	0	-2	0
Daň z převodu nemovitostí	7 660	8 894	3 686	210	176	120	58	26	5	9	11
Daň silniční	5 206	5 273	5 539	5 814	5 970	6 191	6 276	6 484	5 959	5 429	1 731
Odvod z elektřiny ze slunečního záření	6 403	5 817	2 042	1 932	1 926	2 047	2 194	2 164	2 167	2 104	5 048
Odvod z loterií celkem	5 936	8 058	7 922	8 100	10 452	3 202	5	26	5	-3	4
Daň z hazardu celkem						8 936	9 776	10 114	10 637	11 042	16 450
Příslušenství daní		28	23	-10	17	-82	-993	-455	-2 163	-2 474	-355
Úroky hrazené správce daně											-637
Ostatní příjmy, odvody, pokuty a poplatky	3 039	1 841	2 264	3 763	4 155	7 030	4 997	3 046	1 275	1 646	1 648
CELKEM	583 567	610 597	638 982	670 167	732 197	795 572	853 634	907 039	850 732	865 971	1 002 949

Tabulka 1: Inkasa daní od roku 2012 do roku 2022

Zdroj: (Generální finanční ředitelství, 2023)

Z tabulky můžeme vyvodit, že příjmy obcí z daně z nemovitých věcí, která je vyznačena žlutě, se poslední roky zvyšují. V roce 2012 činily příjmy obcí z daně z nemovitých věcí 9 541 miliónů Kč. Za minulý rok 2022 se příjmy z této daně vyšplhaly až na 12 419 miliónů Kč.

Obrázek 6: Vývoj daně z nemovitých věcí od roku 1993 do roku 2022

Zdroj: (Generální finanční ředitelství, 2023)

V tomto grafu lze porovnat příjmy z daně z nemovitých věcí od roku 1993. Zde vidíme, že se příjem z daně z nemovitých věcí po dobu dvaceti let neustále zvyšuje.

5 Analýza výše místního a základního koeficientu k dani z nemovitých věcí ve vybraných městech České republiky

5.1 Cíl a metodika výzkumu

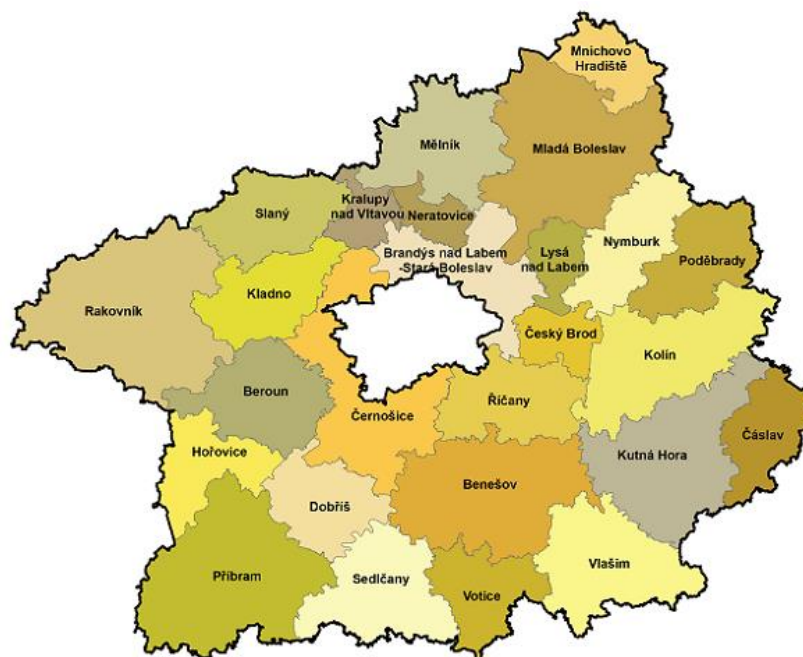
Cílem této bakalářské práce je analýza výše místního a základního koeficientu daně z nemovitých věcí ve vybraných městech České republiky. Tato daň je specifická, jelikož si její výši mohou upravit obce samy pomocí základního a místního koeficientu. Dle těchto koeficientů mohou obce ovlivňovat vlastní výnos z daně z nemovitých věcí.

Na základě teoretické části této práce byly stanoveny následující výzkumné otázky:

- 1) Využívají města ve Středočeském kraji možnost zavedení místního koeficientu?
- 2) Upravují města ve Středočeském kraji vlastní základní koeficient nebo používají základní koeficient stanovený zákonem?
- 3) Umožňuje zavedení místního koeficientu dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích města?

Pro zodpovězení výzkumných otázek byly vybrány obce s rozšířenou působností, zkráceně ORP, ve Středočeském kraji. ORP vykonávají státní správu v přenesené působnosti. Pojem přenesená působnost je vysvětlen v kapitole o působnosti obcí. Obce s rozšířenou působností mají největší rozsah působnosti výkonu státní správy v přenesené působnosti. Mezi jejich kompetence patří evidence obyvatel, vydávání řidičských průkazů, vydávání pasů, dávky, sociální služby, živnostenský úřad, péče o staré a zdravotně postižené a tak dále (Provazníková, 2015). Na jejich území se nachází obce s pověřeným úřadem. ORP nejsou samosprávnými celky. Obce s rozšířenou působností vznikli na začátku roku 2003 při reformě veřejné správy (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021).

Tyto města byla vybrána z důvodu jejich důležitosti ve struktuře a funkci jako center obcí s rozšířenou působností. Ve Středočeském kraji se jich nachází 26.

Obrázek 7: ORP ve Středočeském kraji

Zdroj: (Český statistický úřad, 2023)

Jsou jimi města: Benešov, Beroun, Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, Čáslav, Černošice, Český Brod, Dobříš, Hořovice, Kladno, Kolín, Kralupy nad Vltavou, Kutná Hora, Lysá nad Labem, Mělník, Mladá Boleslav, Mnichovo Hradiště, Neratovice, Nymburk, Poděbrady, Příbram, Rakovník, Říčany, Sedlčany, Slaný, Vlašim a Votice (Český statistický úřad, 2023). Rakovník je se svou rozlohou největší ORP ve Středočeském kraji. Dále ho následuje Mladá Boleslav a Příbram (Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2021).

První otázka je zodpovězena na základě údajů, které byly shromážděny z obecně závazných vyhlášek příslušných obcí. Z těchto vyhlášek je možné vyčíst, zda daná obec zavedla místní koeficient a popřípadě jeho výši. Výstupem analýzy je tabulka obcí, ve které jsou tyto údaje shromážděny. Na základě tabulky je možné vyčíst množství obcí, které místní koeficient využívají.

Pro zodpovězení výzkumné otázky číslo dva je postup velmi obdobný. Z obecně závazných vyhlášek byly shromážděny výše základních koeficientů příslušných obcí. Výše základního koeficientu byla poté uvedena v tabulce zároveň s výší základního koeficientu stanovenou zákonem na základě počtu obyvatel dané obce. Data je poté možné porovnat, zda se výše základní koeficient liší od zákonného základního koeficientu obce.

Nejobsáhlejší analýza byla uplatněna na třetí otázku. Postupem zodpovězení této otázky bylo vytvoření 26 tabulek pro každou obec. V tabulkách jsou uvedeny výše příjmů z daně

z nemovitých věcí, výše investičních výdajů, výše celkových výdajů, a nakonec podíl investičních výdajů na celkových výdajích. Údaje v tabulkách jsou převzaty z webu Ministerstva financí – Monitor.cz. K tabulkám jsou připojeny komentáře ohledně výkyvů dat. Na závěr byla tato analýza vyhodnocena v jednotné tabulce, kde je u každé obce uvedeno, zda se zavedení místního koeficientu projevuje či neprojevuje na dlouhodobém zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích.

5.2 Představení území Středočeského kraje

Středočeský kraj obklopuje svým územím s rozlohou 10 928,5 km² hlavní město Prahu. Jedná se o největší kraj v České republice (Krajský úřad středočeského kraje, 2022). Území kraje je děleno do dvanácti okresů, jimiž jsou Beneš, Beroun, Kladno, Kolín, Kutná Hora, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha – východ, Praha – západ, Příbram a Rakovník (Český statistický úřad, 2023). Celkový počet obcí v kraji je 1 144. Počet obyvatel k roku 2022 byl 1 386 824 obyvatel. Nezaměstnanost obyvatelstva se nachází pouze na 2,98 % (Český statistický úřad, 2023).

S ohledem na stavebnictví kraje můžeme dle údajů v následující tabulce říci, že nemovitosti se nyní pohybují ve vysokých částkách. Z tohoto důvodu se méně staví a vydává se méně stavebních povolení.

	2018	2019	2020	2021	2022
Stavební práce provedené v kraji (mil. Kč b. c.)	29 086	38 294	35 485	39 288	50 430
Vydaná stavební povolení	16 471	18 337	17 589	17 857	16 603
Zahájené byty	6 284	6 489	5 823	8 079	7 551
Dokončené byty	7 244	7 030	6 836	6 376	7 888

Tabulka 1: Statistika stavebnictví ve Středočeském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Český statistický úřad, 2023)

Výstavba dalších nemovitostí není vysoká jako v minulých letech. Navzdory tomu se dále budou zvyšovat příjmy z daně z nemovitých věcí, i díky této menší výstavbě.

5.3 Analýza místního koeficientu vybraných měst ve Středočeském kraji

V této praktické části se zaměříme na analýzu místního koeficientu. Zkoumáme, zda obce využily možnost zavést místní koeficient nebo ne. Tento koeficient byl zaveden v roce 2009 a obce si na něj pomalu zvykají. Výhodou tohoto koeficientu je, že si obce při jeho stanovení

mohou zvýšit příjem z daně z nemovitých věcí. Je možné ho zavést ve výši od 1,1 do 5. V původní zákonné úpravě mohl být vyhlášen místní koeficient pouze pro celé území obce, ale od roku 2021 je možné zavést místní koeficient i pro jednotlivé části obce. Pokud obce nevyhlásila vlastní výši místního koeficientu, Finanční správa stanovila těmto obcím místní koeficient ve výši 1.

Jak je již výše uvedeno, analýza místního koeficientu byla uplatněna na obcích s rozšířenou působností ve Středočeském kraji. Celkem je těchto měst na území Středočeského kraje 26. Důvodem jejich výběru bylo jejich důležité postavení ve struktuře veřejné správy. Vykonávají nejširší rozsah státní správy v přenesené působnosti.

Výstupem této analýzy je tabulka, která obsahuje výčet měst ve Středočeském kraji. U každého města je uvedeno, zda zavedlo vlastní místní koeficient. V případě stanovení místního koeficient, je v dalším sloupci uvedena jeho výše. Data byla shromážděna na základě obecně závazných vyhlášek vydanými příslušnými obcemi a následně překontrolována na portálu MojeDane.cz.

Města	Zavedení koeficientu	Výše koeficientu
Benešov	ANO	2
Beroun	NE	-
Brandýs n. L. – Stará Boleslav	ANO	2
Čáslav	NE	-
Černošice	ANO	5
Český Brod	NE	-
Dobříš	NE	-
Hořovice	NE	-
Kladno	NE	-
Kolín	ANO	2
Kralupy nad Vltavou	ANO	2
Kutná Hora	ANO	2
Lysá nad Labem	NE	-
Mělník	NE	-
Mladá Boleslav	ANO	4
Mnichovo Hradiště	ANO	2
Neratovice	NE	-
Nymburk	ANO	2
Poděbrady	NE	-
Příbram	ANO	2
Rakovník	ANO	3
Říčany	ANO	3
Sedlčany	NE	-
Slaný	NE	-
Vlašim	ANO	2
Votice	ANO	2

Tabulka 2: Analýza výše místního koeficientu u obcí ve Středočeském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování dle obecně závazných vyhlášek jednotlivých obcí

Z následující tabulky lze vyčíst, že 14 obcí využívá možnost zavést místní koeficient a 12 obcí tento koeficient nevyužívá. Z těchto údajů vyplývá, že 54 % obcí využívá možnosti zavedení místního koeficientu.

Většina obcí po dobu od zavedení místního koeficientu jeho výši nezměnila. Výjimkou je Mladá Boleslav, která původní místní koeficient ustanovila ve výši 3, ale nyní je staven ve výši 4. Důvodem zvýšení místního koeficientu je přítomnost firmy, která je největší výrobce automobilů v České republice – Škoda Auto. Automobilka vlastní rozsáhlé nemovitosti po celé Mladé Boleslavi. Město doufá, že zvýšení místního koeficientu dokáže zafinancovat schodek rozpočtu (ČTK, 2015).

Obec Hořovice je specifická tím, že v roce 2023 zavedla místní koeficient ve výši 4 pro seznamem vymezená parcelní čísla na území obce. Pro zbývající území, která nebyla vymezena dle tohoto seznamu, byl stanoven místní koeficient ve výši 2. Dne 11. 2. 2023 nabyla účinnosti obecně závazná vyhláška, která zrušila původní vyhlášku o místním koeficientu pro rok 2023. Důvodem zrušení byla nově zvolená starostka města Hořovice, která se snaží změnit vedení obce (Kaša, 2022).

Na základě polohy měst, která zavedla místní koeficient, lze říci, že se většina nachází okolo hlavního města Prahy nebo na východě Středočeského kraje. Nejvyšší místní koeficienty mají města poblíž Prahy a Mladá Boleslav, kvůli sídlu firmy Škody Auto, jak je již zdůvodněno výše.

5.4 Analýza základních koeficientů vybraných měst ve Středočeském kraji

Následná analýza se zabývá vyhodnocením základního koeficientu. Základní koeficient je upraven v zákoně o dani z nemovitých věcí. Výše základního koeficientu se odvíjí od počtu obyvatel dané obce. Toto rozdělení základních koeficientů dle počtu obyvatel je možno nalézt v kapitole o struktuře daně z nemovitých věcí. Obce má v pravomoci si upravit vlastní základní koeficient. Na základě zákona obce mohou základní koeficient o jednu kategorii zvýšit a o jednu až tři kategorie snížit. Je možné stanovit základní koeficient pro celé území obce i pro jednotlivé části území obce.

Analýza slouží k vyhodnocení, zda obce manipulují se základním koeficientem nebo si ponechávají základní koeficient stanovený zákonem. Obdobně jako u místního koeficientu slouží základní koeficient k navýšení příjmů z daně z nemovitých věcí.

Aplikace analýzy probíhala na totožném výběru jako u místního koeficientu. Jedná se o ORP ve Středočeském kraji. Vykonávají státní správu v přenesené působnosti, jak je již popsáno výše. Celkem se jich nachází ve Středočeském kraji 26.

Výsledkem analýzy je opět tabulka. V prvním sloupci je seznam vybraných měst, v následujících dvou sloupcích jsou uvedené koeficienty, které obec nyní používá. Poslední dva sloupce obsahují základní koeficienty obcí, které jsou stanoveny zákonem č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí podle počtu obyvatel. Aktuální základní koeficienty obcí byly shromážděny z obecně závazných vyhlášek (OZV) obcí. Při nedohledání vyhlášky byl použit portál MojeDane.cz.

Z tabulky je možno vyčíst, že většina obcí manipuluje se základním koeficientem. Pět obcí uchovává základní koeficient stanovený zákonem, a to Brandýs nad Labem, Hořovice, Mělník, Příbram a Slaný. Města, která využívají zákonný základní koeficient, se převážně nachází na hranicích kraje severu a jihu České republiky.

Při vypracovávání tabulky bylo očividné, že nejnižší základní koeficienty ve většině případů jsou uplatněny u staveb pro rodinnou rekreaci a u garáží. Oproti tomu nejvyšší základní koeficienty jsou uplatněny u obytných domů.

U jedenácti obcí lze zaznamenat snížení základního koeficientu. Osm obcí své základní koeficienty snížilo a zároveň zvýšilo, podle typu zdaňovaných nemovitostí nebo podle jejich polohy. U dvou měst je naopak znatelné pouze navýšení základního koeficientu. Výrazného navýšení si můžeme povšimnout u Poděbrad, které jsou vyhlášeným lázeňským městem, proto je toto navýšení pochopitelné.

Města	Pozemky dle OZV	Stavby dle OZV	Pozemky dle zákona	Stavby dle zákona
Benešov	1,0 – 2,5	1,0 – 2,0	2,0	2,0
Beroun	2,5	1,5 – 2,5	2,0	2,0
Brandýs n. L. – Stará Boleslav	2,0	2,0	2,0	2,0
Čáslav	2,0	1,4 – 2,0	2,0	2,0
Černošice	1,5	1,5	1,6	1,6
Český Brod	2,0	1,5 – 2,0	1,6	1,6
Dobříš	1,6	1,5 – 1,6	1,6	1,6
Hořovice	1,6	1,6	1,6	1,6
Kladno	1,6 – 3,5	1,6 – 3,5	3,5	3,5
Kolín	1,4 – 2,5	1,4 – 2,5	2,5	2,5
Kralupy nad Vltavou	2,0	1,5 – 1,6	2,0	2,0
Kutná Hora	1,0 – 2,0	1,0 – 2,0	2,0	2,0
Lysá nad Labem	1,4	1,4 – 1,5	1,6	1,6
Mělník	2,0	2,0	2,0	2,0
Mladá Boleslav	2,0	1,5 - 2	2,5	2,5
Mnichovo Hradiště	1,0 - 1,6	1,0 - 1,6	1,6	1,6
Neratovice	2,5	1,5 – 2,5	2,0	2,0
Nymburk	1,6 – 2,5	1,5 – 2,5	2,0	2,0
Poděbrady	2,5 – 3,5	2,5 – 3,5	2,0	2,0
Příbram	2,5	2,5	2,5	2,5
Rakovník	2,5	1,5 – 2,5	2,0	2,0
Říčany	2,5	2,5	2,0	2,0
Sedlčany	1,6	1,5 – 1,6	1,6	1,6
Slaný	2,0	2,0	2,0	2,0
Vlašim	1,6 – 2,5	1,5 – 2,5	2,0	2,0
Votice	1,0 – 1,6	1,0 – 1,6	1,4	1,4

Tabulka 3: Analýza výše základního koeficientu u obcí ve Středočeském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování dle obecně závazných vyhlášek jednotlivých obcí

5.5 Analýza vlivu místního koeficientu na dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích vybraných měst ve Středočeském kraji

V poslední analýze se budeme zabývat tím, zda zavedení místního koeficientu zapříčiní dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích obce. Zjednodušeně řečeno se jedná o to, zda obec při zavedení místního koeficient může ze svých celkových výdajů vynaložit více prostředků na investiční výdaje.

Příjem z daní z nemovitých věcí plyne do obecního rozpočtu. S těmito penězi poté může obec hospodařit. Obec s nimi může zaplatit běžné výdaje nebo investiční výdaje. Mezi investiční výdaje se zařazují projekty na rozvoj obce. Jedná s například o výstavbu fotbalového hřiště, rekonstrukci nemocnice, výstavbu nových komunikací a tak dále. Běžné výdaje pokrývají každodenní provoz obce. Patří mezi ně platy zaměstnanců, výdaje na nákup služeb atd.

Analýza je opět aplikována na ORP ve Středočeském kraji. ORP vykonávají přenesou působnost státní správy. Výběr je totožný s předešlými analýzami.

K provedení této analýzy byla využita stránka MONITOR – Státní pokladna, zřizována Ministerstvem financí. Na této stránce lze naléznout kompletní přehled veřejných financí obcí. Daň z nemovitých věcí je vedena pod pojmem majetkové daně a investiční výdaje pod pojmem kapitálové výdaje. Celkové výdaje se nachází na webu pod stejným pojmem. Pro jednotlivá města byly vytvořeny tabulky pro časové rozmezí od roku 2018 do roku 2022. První řádek obsahuje výši příjmu z daně z nemovitých věcí v miliónech korun českých. Následující řádek obsahuje výši investičních výdajů také v miliónech korun českých. Třetí řádek udává celkovou výši výdajů města pro daný rok v miliónech korun českých a poslední řádek obsahuje podíl investičních výdajů na celkových výdajích v procentech. Tento podíl se vypočítá jako:

$$\frac{\text{investiční výdaje}}{\text{celkové výdaje}}$$

Nyní aplikujeme analýzu na jednotlivá vybraná města.

Benešov

Benešov nezaznamenal významné výkyvy v příjmech z daně z nemovitých věcí, ale investiční výdaje z roku 2020 dosáhly více jak dvojnásobku investičních výdajů oproti

minulému roku. Důvodem zvýšení investičních výdajů byly rekonstrukce mnoha ulic, stavba nových silnic a rekonstrukce vodovodu (Zieglerová, 2020).

Místní koeficient Benešova je stanoven ve výši 2. Základní koeficient stanovený zákonem je ve výši 2. Benešov základní koeficient v určitých částech obce snížil na 1 a v dalších částech zvýšil až na 2,5.

Benešov	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	16,66	17,42	17,48	17,44	17,83
Investiční výdaje	302,82	173,35	444,08	122,83	186,94
Celkové výdaje	672,21	553,20	823,84	510,55	638,39
Podíl IV na CV	45 %	31 %	54 %	24 %	29 %

Tabulka 4: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Benešově

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Podíl investičních výdajů na celkových výdajích je v průběhu let nestálý. Značný rozdíl podílu v roce 2020 ani ostatní rozdíly nevznikly z důvodu zavedení místního koeficientu. Z údajů z tabulky nelze zaznamenat žádné dlouhodobé zvýšení podílu.

Beroun

Město Beroun má obdobně jako Benešov stabilní míru příjmů z daně z nemovitých věcí. Je vidno, že v roce 2021 město šetřilo po celosvětové pandemii v roce 2020, kdy vynaložilo více prostředků, než bylo standardní. Beroun v roce 2020 i 2021 měl saldo záporné, až v roce 2022 se saldo přehouplo do plusu (Ministerstvo financí České republiky, 2013).

Možnost ustanovení místního koeficientu není v Berouně využita, za to je mírně zvýšený koeficient základní.

Beroun	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	12,49	12,47	12,38	12,55	12,59
Investiční výdaje	154,16	221,24	256,40	83,66	138,28
Celkové výdaje	487,33	587,61	616,79	453,55	559,86
Podíl IV na CV	32 %	38 %	42 %	18 %	25 %

Tabulka 5: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Berouně

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Z hlediska podílu investičních výdajů na celkových výdajích lze od roku 2018 do roku 2020 zaznamenat zvyšování podílu. Zvýšení nebylo zapříčiněno zavedením místního koeficientu, který Beroun nepoužívá. Od roku 2021 se podíl podstatně snížil a další rok se již navyšoval.

Brandýs nad Labem

Z údajů v tabulce o Brandýsu nad Labem lze pozorovat zvýšení příjmů z daně z nemovitých věcí na základně obecně závazné vyhlášky o zavedení místního koeficientu, která byla vydaná v roce 2020 a nabyla účinnosti 1. 1. 2021 (Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, 2020). Místní koeficient je ve výši 2 a je tedy možné od roku 2021 pozorovat dvojnásobné zvýšení příjmů z daně z nemovitých věcí. Základní koeficient má město stanovený přesně v zákonné výši.

Investiční výdaje obdobně jako u Berouna jsou v roce 2020 zvýšené téměř o 100 milionů korun českých. Peněžní prostředky byly použity na rekonstrukce komunikací, stavby budov, rekonstrukce kanalizace a opravu školní jídelny základní školy (Brandýs nad Labem - Stará Boleslav, 2021).

Brandýs n. L. – Stará Boleslav	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	12,10	12,16	12,23	23,73	24,36
Investiční výdaje	200,05	220,25	311,83	231,98	146,00
Celkové výdaje	518,79	561,92	692,96	613,58	555,45
Podíl IV na CV	39 %	39 %	45 %	38 %	26 %

Tabulka 6: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Brandýse nad Labem

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

I když byl v roce 2021 zaveden místní koeficient, nezapříčil dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích. Již při zavedení byl podíl menší než za předešlý rok.

Čáslav

Velikost příjmů z daně z nemovitých věcí se v Čáslavi pravidelně pohybuje okolo 9 milionů korun českých. Čáslav nevyhlásila místní koeficient, proto je stanoven ve výši jedna dle Finanční správy. Základní koeficient Čáslavi je mírně snížený a dosahuje maximálně výše stanovené zákonem.

Výše investičních výdajů kolísá. Dle střednědobého rozpočtového výhledu města Čáslav pro roky 2019 až 2023 se měly všechny kapitálové výdaje pohybovat okolo 45 až 48 milionů korun českých (Městský úřad Čáslav, 2018). Většina výdajů byla v roce 2020 použita na pořízení dlouhodobého majetku ve formě budov, hal a staveb (Městský úřad Čáslav, 2019). Mezi investiční výdaje v roce 2022 patřil příspěvek na městskou nemocnici, příspěvek na domov důchodců a příspěvky na základní školy (Městský úřad Čáslav, 2021).

Čáslav	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	8,95	9,29	9,07	9,18	9,09
Investiční výdaje	101,51	63,19	109,27	94,29	45,28
Celkové výdaje	326,23	319,60	383,74	405,02	458,15
Podíl IV na CV	31 %	20 %	28 %	23 %	10 %

Tabulka 7: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Čáslavi

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Vzhledem k tomu, že nebyl zaveden ve vybraném časovém rozmezí místní koeficient, i tak se podíly investičních výdajů na celkových výdajích v Čáslavi liší. Bohužel v průběhu let dochází ke snižování daného podílu.

Černošice

Jako jediné mají Černošice místní koeficient ve výši 5, což je maximální hodnota místního koeficientu, kterou lze ustanovit. Je to pochopitelné, jelikož Černošice sídlí pouze přes řeku Berouнку hned vedle Prahy. Lidé tam žijí za účelem rychlého dojezdu do práce v hlavním

městě a zároveň pro pocit klidu z menšího města. Černošice mají mírně podhodnocený základní koeficient oproti zákonu a to o 0,1.

Snížení investičních výdajů v roce 2020 bylo zapříčiněno dostavěním radnice, jejíž stavba byla dokončena v roce 2019. Investiční výdaje roku 2020 pokryly rekultivaci skládky, nákup pozemku, nákup nemovitosti a výstavbu veřejného osvětlení (Černošice, 2021). Roku 2022 byly investiční výdaje vynaloženy na výstavbu veřejného osvětlení, výstavbu sportovního areálu, úpravu rozvodů a kanalizace (Černošice, 2023).

Černošice	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	12,97	12,58	12,75	12,35	13,23
Investiční výdaje	156,80	131,44	66,18	66,26	98,09
Celkové výdaje	382,58	388,05	331,86	338,68	408,58
Podíl IV na CV	41 %	34 %	20 %	20 %	24 %

Tabulka 8: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Černošicích

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

V průběhu let 2018 až 2022 je znatelný postupný propad podílu investičních výdajů na celkových výdajích až do roku 2020 a 2021. Od roku 2022 se podíl začíná zvyšovat. Tento propad nesouvisí s místním koeficientem nebo základním koeficientem z daně z nemovitých věcí.

Český Brod

Dle stabilního příjmu z daně z nemovitých věcí lze odvodit, že v době za posledních pět let nebyl stanoven místní koeficient. Český Brod má na rozdíl od Černošic zvýšený základní koeficient.

Největší podíl na zvýšení investičních výdajů v roce 2021 měla rekonstrukce školní jídelny a výstavba Českobrodského moderního poradenského pracoviště. Rekonstrukce a instalace nového veřejného osvětlení a výkup pozemků byly další majoritní investiční výdaje Českého Brodu v roce 2021 (Město Český Brod, 2021).

Český Brod	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	6,53	6,18	6,32	6,93	6,27
Investiční výdaje	73,69	79,48	81,59	108,46	97,47
Celkové výdaje	214,11	239,77	240,25	286,33	294,68
Podíl IV na CV	34 %	33 %	34 %	38 %	33 %

Tabulka 9: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Českém Brodě

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Na rozdíl od předešlých měst má Český Brod ustálený podíl investičních výdajů na celkových výdajích. I bez místního koeficientu má Český Brod poměrně vysoký stabilní podíl.

Dobříš

Město Dobříš také nedisponuje místním koeficientem. Daň z nemovitých věcí se pohybuje každý rok ve stabilní výši. Mírně podhodnocený je dle zákonné úpravy základní koeficient.

Roku 2019 byl zaznamenán výrazný výkyv v investičních výdajích. Byl způsoben modernizací zimního stadionu a modernizací sportovní haly. Zbylé investiční výdaje byly vynaloženy na dětská hřiště, veřejná osvětlení a obnovu kanalizace (Město Dobříš, 2019).

Dobříš	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	5,55	5,45	5,26	5,32	5,55
Investiční výdaje	80,91	162,94	68,01	52,08	94,73
Celkové výdaje	254,31	341,62	259,05	243,83	321,09
Podíl IV na CV	32 %	48 %	26 %	21 %	30 %

Tabulka 10: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Dobříši

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Podíl investičních výdajů na celkových výdajích není stálý. Nejvyšší podíl byl v roce 2019, který byl z důvodu výše uvedených projektů. Dobříš nedisponuje místním koeficientem, proto na tyto podíly nemá jeho výše vliv.

Hořovice

Jako jedno město z pěti udržují Hořovice základní koeficient ve výši stanovený zákonem. Místní koeficient platil pro území obce ve výši 2 v roce 2022. Poté byl obnoven v roce 2023, ale následně na začátku zrušen na popud nové starostky obce.

Poměrně vysoké množství výdajů bylo upotřebeno v roce 2018 na výstavbu a rekonstrukci komunikací, revitalizaci parku a koupi pozemku (Město Hořovice, 2019).

Hořovice	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	7,97	9,61	8,29	8,42	11,95
Investiční výdaje	105,62	62,89	28,76	20,15	27,00
Celkové výdaje	276,82	231,67	222,97	207,09	244,67
Podíl IV na CV	38 %	27 %	13 %	10 %	11 %

Tabulka 11: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Hořovicích

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Dle údajů z tabulky je viditelné, že se podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Hořovicích do roku 2021 pouze snižoval. V roce 2022 byl zaveden místní koeficient, který zvýšil podíl o 1 %. Roku 2023 byl tento koeficient obnoven, ale poté na začátku roku zrušen. Z tohoto důvodu nelze potvrdit, že by zavedení místního koeficientu způsobilo dlouhodobé zvýšení podílu.

Kladno

Kladno mělo v roce 2022 velké množství investičních výdajů, větší než ve všech vybraných městech. Ze závěrečného rozpočtu statutárního města Kladna pro rok 2022 byly prostředky věnovány na výkup nemovitostí, zřízení divadla a rekonstrukci sportovišť na základních školách. Další prostředky byly využity na výstavbu chodníků, cyklostezek a rekonstrukci zimního stadionu, který byl hlavním příjemcem investičních výdajů (Magistrát města Kladna, 2023).

Příjem z daně z nemovitých věcí se postupně zvyšuje s narůstáním obyvatel s trvalým pobytem ve městě. Kladno má rychlou dojezdovou trasu do Prahy, kde většina obyvatel dochází do práce a vyhne se ve volném čase ruchu velkoměsta.

Místní koeficient v Kladně není zaveden a základní koeficient je snížený.

Kladno	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	37,54	37,80	37,10	38,37	39,34
Investiční výdaje	503,67	369,10	233,80	524,72	900,06
Celkové výdaje	1 700	1 600	1 450	1 850	2 560
Podíl IV na CV	30 %	23 %	16 %	29 %	35 %

Tabulka 12: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kladně

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Místní koeficient nebyl za posledních pět let zaveden, proto nelze posoudit jeho dlouhodobý vliv. Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kladně se během let snižoval i zvyšoval. Nejvyšší podíl byl v roce 2022.

Kolín

V Kolíně se daň z nemovitých věcí drží v poměrně stejné výši jako za předchozí roky. Od roku 2012 je stanoven místní koeficient ve výši 2. Výše základního koeficientu je nižší než zákonná výše.

Lze zaznamenat snížení výdajů v roce 2021. Dle informací z úřadu, město neumělo za světové pandemie odhadnout své budoucí příjmy a muselo splácet dluhy (Martinková, 2020).

Nejvíce investičních výdajů bylo prozatím zaznamenáno v roce 2022, které byly uplatněny například na výstavbu veřejných pohřebišť, rekonstrukci a výstavbu dětských hřišť a výstavbu víceúčelového sportovního hřiště (Město Kolín, 2021).

Kolín	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	42,90	44,35	44,01	44,26	44,24
Investiční výdaje	241,88	238,38	296,61	146,11	242,62
Celkové výdaje	1 000	1 030	1 090	953,85	1 160
Podíl IV na CV	24 %	23 %	27 %	15 %	21 %

Tabulka 13: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kolíně

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Výše podílu investičních výdajů na celkových výdajích se pohybuje na podobné výši kromě roku 2021. Důvody snížení jsou uvedeny výše. Za posledních pět let nebyl navýšen místní koeficient, nelze určit jeho vliv na podíl.

Kralupy nad Vltavou

Daň z nemovitých věcí je v Kralupech nad Vltavou celkem stabilním příjmem. Město stanovilo místní koeficient ve výši 2, ale snížilo základní koeficient. Zvýšení příjmu z daně v roce 2021 není zapříčiněno změnou výše místního koeficientu. Místní koeficient je ve stejné výši od roku 2014.

Vyšší investiční výdaje oproti ostatním rokům byly v roce 2021. Tyto výdaje, na základě rozpočtu města pro rok 2021, byly poskytnuty na rekonstrukci základních škol, výstavbu a rekonstrukci sportovišť a péči o zeleň obce (Město Kralupy nad Vltavou, 2021).

Kralupy nad Vltavou	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	26,56	28,89	25,34	30,37	28,60
Investiční výdaje	93,00	125,59	134,87	238,12	178,43
Celkové výdaje	347,47	396,50	437,07	538,05	519,53
Podíl IV na CV	27 %	32 %	31 %	44 %	34 %

Tabulka 14: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kralupech nad Vltavou

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Výše podílu se pohybuje v podobné výši každý rok. Výjimka je rok 2021, kdy byl zaznamenán nejvyšší podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kralupech nad Vltavou. Zároveň v roce 2021 byl zaznamenán i nejvyšší příjem z daně z nemovitých věcí. Místní koeficient byl po tuto dobu stále ve stejné výši, proto toto zvýšení nebylo způsobeno jeho výší.

Kutná Hora

U daně z nemovitých věcí Kutná Hora používá základní koeficient, který se nachází v intervalu od jedné do dvou. Zákonem stanovený základní koeficient pro Kutnou Horu je ve výši 2. Zároveň je stanoven místní koeficient ve výši 2. Daň z nemovitých věcí se mírně snižuje. Tato změna není zapříčiněna změnou místního nebo základního koeficientu, jelikož ty jsou nastaveny ve stejné míře od roku 2016.

Kutná Hora snižovala investiční výdaje, což můžeme vidět postupně od roku 2018 až do roku 2021. V roce 2022 bylo město na tom lépe a investovalo hlavně do rekonstrukcí památek, kterými je Kutná Hora proslulá. Mezi další investiční výdaje patřily rekonstrukce a stavba nových komunikací, zřízení nového sportovního zařízení a výkup pozemků (Město Kutná Hora, 2021).

Kutná Hora	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	26,76	27,58	26,13	24,04	20,39
Investiční výdaje	164,47	185,04	154,27	141,29	178,71
Celkové výdaje	574,06	610,35	591,29	581,88	697,62
Podíl IV na CV	29 %	30 %	26 %	24 %	26 %

Tabulka 15: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Kutné Hoře

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Na údajích z tabulky o podílu investičních výdajů na celkových výdajích v Kutné Hoře si lze povšimnout postupného mírného snižování podílu. V roce 2016 byl zaveden místní koeficient, který je platný i nyní ve stejné výši. Tabulka nám ukazuje, že stanovení místního koeficientu nezapříčiní dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích.

Lysá nad Labem

V souvislosti s daní z nemovitých věcí město používá základní koeficient o trochu nižší, než je upraven v zákoně. Možnost stanovení místního koeficientu Lysá nad Labem nikdy nevyužila.

Hlavním důvodem zvýšení výdajů jsou stavby a také rekonstrukce ulic, které byly prováděny nejvíce v roce 2022. Ulice se upravovaly včetně osvětlení a odpadů (Městský úřad Lysá nad Labem, 2022). V Lysé nad Labem se daří podnikání. V roce 2022 vyhrála celorepublikové ocenění Město pro byznys pro rok 2021. Důvodem vítězství byla změna celkového meziročního počtu ekonomických subjektů a počet dokončených bytů v přepočtu na 1000 obyvatel. Tento ekonomický rozvoj města přinesl finanční prostředky na jeho územní rozvoj (Vltava Labe Media, a. s., 2022).

Lysá nad Labem	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	7,09	6,58	6,14	6,59	6,59
Investiční výdaje	59,70	140,50	161,54	202,77	228,37
Celkové výdaje	239,68	347,08	355,50	464,65	532,39
Podíl IV na CV	25 %	40 %	45 %	44 %	43 %

Tabulka 16: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Lysé nad Labem

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Od roku 2019 se značně zvýšil podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Lysé nad Labem. Místní koeficient za poslední roky zaveden nebyl, proto jeho výše nemá vliv na zmíněné navýšení. Zvýšení podílu souvisí se zvýšením ekonomické aktivity ve městě.

Mělník

Mělník si každoročně drží příjem z daně z nemovitých věcí okolo 10 miliónů korun českých. Základní koeficient si město udržuje v zákonné výši. V této době Mělník ještě nevyužil možnost zvýšit příjmy z daně z nemovitých věcí pomocí místního koeficientu

Viditelné zvýšení investičních výdajů od roku 2020 zapříčinil projekt Smart City Mělník. Jedná se o rozvoj města pomocí informačních a komunikačních technologií za účelem efektivnějšího poskytování veřejných služeb. Projekt probíhal od roku 2019 do roku 2021. Město vynaložilo své vlastní prostředky, ale tento projekt byl i dotován Evropskou Unií (Vejvoda, 2019).

Mělník	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	10,57	10,67	10,88	10,33	10,69
Investiční výdaje	65,35	76,12	113,33	111,41	147,15
Celkové výdaje	498,82	515,76	561,50	583,88	630,43
Podíl IV na CV	13 %	15 %	20 %	19 %	23 %

Tabulka 17: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Mělníku

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

V uvedeném časovém horizontu dochází k pomalému navyšování podílu investičních výdajů na celkových výdajích v Mělníku. Vzhledem k tomu, že místní koeficient nebyl stanoven, tak jeho výše vliv na podíl nemá.

Mladý Boleslav

Místní koeficient nastavila Mladá Boleslav ve výši 4. Tato výše místního koeficient je účinná od roku 2016. Důvodem pro zvýšení místního koeficientu bylo sídlo firmy Škoda Auto (ČTK, 2015). Koeficient základní je stanovený pod zákonnou výší.

V roce 2021 město počítalo se sníženými daňovými příjmy, proto sestavilo rozpočet s nižšími investičními výdaji. Velká část výdajů v roce 2022 byla použita na výkup nemovitostí. Dále na mateřské školy, základní školy, školní jídelny a městskou knihovnu (Statutární město Mladá Boleslav, 2022).

Mladá Boleslav	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	114,29	114,65	117,56	119,27	120,70
Investiční výdaje	452,61	339,12	337,90	265,14	525,27
Celkové výdaje	1 390	1 400	1 340	1 250	1 660
Podíl IV na CV	33 %	24 %	25 %	21 %	32 %

Tabulka 18: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Mladé Boleslavi

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Mladé Boleslavi se od roku 2018 do roku 2021 snižoval. Můžeme toto snížení vysvětlit zavedením vyššího místního koeficientu v roce 2016, který podíl zvýšil a poté se během let dále snižoval. V roce 2022 se podíl opět podstatně zvýšil.

Mnichovo Hradiště

Podle údajů v tabulce si nelze nepovšimnout zdvojnásobení příjmu z daně z nemovitých věcí od roku 2020. Důvodem je účinnost obecně závazné vyhlášky o stanovení místního koeficientu ve výši 2. Interval základního koeficientu se od zákonné výše snižuje.

Zvýšené investiční výdaje v roce 2019 byly způsobeny výkupem pozemků za účelem postavení silnic. Město také investovalo do sportovišť pro základní školy a revitalizace veřejné zeleně (Město Mnichovo Hradiště, 2018).

Mnichovo Hradiště	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	7,35	7,04	14,64	14,58	13,47
Investiční výdaje	53,55	133,87	104,54	50,68	72,39
Celkové výdaje	181,76	267,93	246,17	205,21	233,26
Podíl IV na CV	29 %	50 %	42 %	25 %	31 %

Tabulka 19: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Mnichově Hradišti

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Roku 2020 byl zaveden v Mnichově Hradišti místní koeficient, i přesto byl podíl investičních výdajů na celkových výdajích nižší a stále se snižoval. Tyto údaje vyvracejí domněnku dlouhodobého zvýšení podílu při stanovení místního koeficientu.

Neratovice

Neratovice nyní nemají místní koeficient. Základní koeficient je zvýšený a zároveň i snížený. Daň z nemovitých věcí se pohybuje stále na podobné úrovni, i když se pomalu snižuje bez výrazných změn.

Nejvyšší investiční výdaje se od roku 2016 do roku 2021 spotřebovaly na pozemní komunikace, sport (hrřiště, vybavení, modernizace, ...), předškolní a základní vzdělávání. V nižších částkách byly peněžní prostředky použity na čištění a odvádění odpadních vod, komunální služby a kulturu (Město Neratovice, 2017).

Neratovice	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	8,11	7,89	7,81	7,81	7,74
Investiční výdaje	88,82	102,75	119,87	176,60	169,42
Celkové výdaje	322,26	397,86	383,75	468,39	465,17
Podíl IV na CV	28 %	26 %	31 %	38 %	36 %

Tabulka 20: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Neratovicích

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Naopak od příjmu daně z nemovitých věcí se podíl investičních výdajů na celkových výdajích zvyšoval. Neratovice nestanovily místní koeficient, proto koeficient není příčinou tohoto nárůstu.

Nymburk

Město Nymburk využilo možnosti stanovit místní koeficient za účelem vyššího příjmu z daní z nemovitých věcí. Od roku 2012 byl vyhlášen místní koeficient ve výši 2. Základní koeficient je dle míry stanovené zákonem snížený a zároveň i zvýšený. Odvíjí se na základě umístění nemovitosti v různých částech obce.

Nymburk měl roku 2019 nejmenší investiční výdaje, i když investičních projektů na tento rok měl spoustu. Mezi nejzásadnější projekty pro město patřila rekonstrukce městského bazénu, rekonstrukce mateřské školy, rekonstrukce třech pavilonů nymburské nemocnice, projekt nové lávky přes Labe, revitalizace dvou sídlišť, rekonstrukce ulic a výstavba parkoviště (Černohous, 2018). Lávka byla dostavěna až na konci roku 2021, a to v hodnotě 130 milionů korun českých. Většinu peněz zaplatil Státní fond dopravní infrastruktury, a to ve výši 117,7 milionů korun českých (Jilemnický, Trofej je doma! Nymburská lávka přes řeku Labe se stala Stavbou roku 2022, 2022).

Nymburk	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	19,95	20,32	20,74	20,86	19,39
Investiční výdaje	129,28	85,89	111,78	167,31	143,86
Celkové výdaje	388,75	374,05	391,13	451,79	485,33
Podíl IV na CV	33 %	23 %	29 %	37 %	30 %

Tabulka 21: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Nymburku

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Výše podílu investičních výdajů na celkových výdajích v Nymburku osciluje okolo průměrné výše. Podíl nezaznamenává výrazné výkyvy ve své hodnotě. Místní koeficient zůstává ve stejné výši od roku 2012.

Poděbrady

Poděbrady nezavedly místní koeficient, ale zvyšují svůj příjem z daně z nemovitosti pomocí základního koeficientu. Základní koeficient je až o 1,5 vyšší než zákonná výše. Výše příjmu z daně z nemovitých věcí se pohybuje ve stejné rovině, i když lze zaznamenat lehké zvýšení.

V roce 2018 město Poděbrady rozhodlo o rekonstrukci sportovní haly BIOS za 72 miliónů korun českých. Byla podána žádost o dotaci 20 miliónů korun českých, ale vzhledem k tomu, že město nevlastní pozemky, na kterých hala stojí, byla zamítnuta. Poděbrady zaplatily převážnou část rekonstrukce haly v roce 2019 ve výši 70 miliónů korun (Jilemnický, 2018) (Město Poděbrady, 2019). Dle Monitoru měly Poděbrady po roce 2020 záporné saldo, proto se zastupitelstvo rozhodlo snížit pro rok 2021 investiční výdaje za cílem vyrovnání schodku rozpočtu. I když byly investiční výdaje snižené, město zrealizovalo vnitřní rekonstrukci zimního stadionu, rekonstrukci topného systému v určitých ulicích a výstavbu nového veřejného osvětlení (Město Poděbrady, 2020).

Poděbrady	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	9,51	9,59	9,51	9,61	9,81
Investiční výdaje	95,80	114,96	99,55	52,65	101,81
Celkové výdaje	343,91	364,96	356,91	344,52	447,05
Podíl IV na CV	28 %	31 %	28 %	15 %	23 %

Tabulka 22: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Poděbradech

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Od roku 2019 se podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Poděbradech snižoval. Poděbrady zatím nevyužily možnost zavedení místního koeficientu. Výše koeficientu tedy nemá vliv na snižování podílu.

Příbram

V zákonné výši je ponechán základní koeficient města Příbram. Příbram vyhlásila obecně závaznou vyhláškou místní koeficient ve výši 2. Daň z nemovitých věcí se každoročně pohybuje okolo 37 miliónů korun českých.

Investiční výdaje města Příbram se od roku 2021 zdvojnásobily. Město mělo kvůli velkým investicím schodek v rozpočtu. Starosta prohlásil, že schodek rozpočtu zvládne město zafinancovat samo bez půjčky (Šťastka, 2020). V roce 2021 nebyl zrealizován jeden velký

projekt, ale mnoho menších projektů na rozvoj města. Patří mezi ně realizace Domova pro seniory, revitalizace rybníku, rekonstrukce komunikací a chodníků, celková rekonstrukce vodního parku, demolice a výstavba nového mostku, vystavění nového osvětlení přechodů pro chodce, výstavba venkovní učebny a spousta dalšího (Město Příbram, 2021).

Příbram	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	35,90	37,07	37,09	36,81	37,79
Investiční výdaje	121,20	116,08	116,89	238,74	268,92
Celkové výdaje	785,83	857,37	856,34	1 050	1 100
Podíl IV na CV	15 %	14 %	14 %	23 %	24 %

Tabulka 23: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Příbrami

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Obecně závazná vyhláška o místním koeficientu města Příbram nabyla účinnosti v roce 2016. Od této doby je místní koeficient stále ve stejné výši. Podíl investičních výdajů na celkových výdajích se od roku 2021 zvýšil, ale místní koeficient tuto změnu nezapříčinil.

Rakovník

Město Rakovník mělo do roku 2021 konzistentní příjem z daně z nemovitých věcí. V roce 2022 se stala platnou obecně závazná vyhláška, která vyhlásila místní koeficient ve výši 3. Z tohoto důvodu lze zaznamenat zvýšení příjmu z daně z nemovitých věcí v tabulce. Základní koeficient město stanovilo s mírným zvýšením.

Nejvyšší investiční výdaje dle tabulky byly v roce 2019. Město investovalo nejvíce do zřízení, rekonstrukce a vybavení sportovišť, a to 181 miliónů korun českých. Ve výši investic následovaly sport komunikace, ve smyslu jejich výstavby a rekonstrukce. Další významnou položkou investičních výdajů byl příspěvek základním školám (Město Rakovník, 2019).

Od roku 2020 se město potýkalo se sníženými daňovými příjmy v důsledku celosvětové pandemie. Město přišlo o několik miliónů korun českých z daňových příjmů (Rod, 2020).

Rakovník	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	14,13	14,04	14,05	13,98	23,02
Investiční výdaje	103,95	222,15	62,87	73,77	107,13
Celkové výdaje	385,50	492,05	360,03	383,05	433,91
Podíl IV na CV	27 %	45 %	17 %	19 %	25 %

Tabulka 24: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Rakovníku

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

V roce 2022 došlo ke zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích v Rakovníku, díky zavedení místního koeficientu. Přestože byl podíl zvýšen, nedosáhl na podíl v roce 2019. Na potvrzení toho, zda místní koeficient zapříčiňuje dlouhodobé zvýšení podílu, si musíme ještě pár let počkat.

Říčany

Říčany zavedly místní koeficient ve výši 3. Základní koeficient je o 0,5 vyšší než stanovený v zákoně. Navýšení daně může být také spojováno s umístěním města, které sídlí blízko hlavního města Prahy.

Výše investičních výdajů se udržují ve vyšších částkách. Roku 2018 byly nejvyšší investiční výdaje, díky kterým byla zrealizována rekonstrukce spousty komunikací, nákup komunikací, prodloužení cyklostezky, dostavba vodovodu, výstavba nové základní školy a rekonstrukce střechy úřadu (Město Říčany, 2018).

Říčany	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	36,25	37,41	37,89	37,72	38,12
Investiční výdaje	216,22	175,97	213,91	133,91	200,94
Celkové výdaje	549,27	559,66	585,60	523,66	664,88
Podíl IV na CV	39 %	31 %	37 %	26 %	30 %

Tabulka 25: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Říčanech

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Říčanech se v průběhu let snižuje. Místní koeficient byl stanoven již v roce 2009, který byl prvním rokem, kdy bylo možno tento koeficient zavést. Lze zaznamenat dlouhodobé snižování podílu i při zavedení místního koeficientu.

Sedlčany

Daň z nemovitých věcí se u Sedlčan stále pohybuje v podobné výši. Sedlčany zatím nezavedly místní koeficient. I přes to, že město nemá místní koeficient, je interval základního koeficientu trochu snížený až následně dosahuje zákonné hranice.

Dle údajů z tabulky lze zaregistrovat v roce 2019 významný nárůst investičních výdajů. Tuto změnu zapříčinily výdaje v kategorii Služby obyvatelstvu, která zahrnuje výdaje na bydlení, územní rozvoj, komunální služby, stavební úpravy a opravy majetku a výstavbu parku. Také díky darům, které město obdrželo v hodnotě 8 miliónů korun českých, mohlo navýšit své investiční výdaje (Městský úřad Sedlčany, 2019).

Sedlčany	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	6,03	5,98	5,89	5,83	6,25
Investiční výdaje	24,50	114,12	15,04	18,65	19,18
Celkové výdaje	170,46	275,92	161,09	165,06	185,66
Podíl IV na CV	14 %	41 %	9 %	11 %	10 %

Tabulka 26: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích v Sedlčanech

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Sedlčany nemají místní koeficient. Podíl investičních výdajů na celkových výdajích se drží okolo 10 %, výjimkou je pouze rok 2019, z důvodů uvedených výše. Nelze u Sedlčan zkoumat vliv místního koeficientu, který nestanovily.

Slaný

Slaný během posledních pěti let přijímá ustálenou míru příjmu z daně z nemovitých věcí. Město se při stanovování koeficientů drží striktně zákona. Základní koeficient je dle zákona stanoven ve výši 2. Místní koeficient město nevyhlásilo.

Od roku 2020 se investiční výdaje města zvyšují, díky dotacím, které jim byly poskytnuty. Dotace byly poskytnuty ve výši více jak 40 miliónů korun českých. Tyto dotace byly

uplatněny na zateplení bytových domů, výstavbu nové kanalizace, rekonstrukci a zateplení pavilonu ve slánské nemocnici a vytvoření nového moderního sběrného dvoru (Kladenské listy, 2020). Roku 2022 byly výdaje dále uplatněny hlavně na multifunkční sportovní halu, rekonstrukci plovárny a výstavbu inženýrských sítí (Město Slaný, 2023).

Slaný	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	10,83	10,85	11,00	10,86	10,97
Investiční výdaje	174,90	213,44	103,35	168,09	345,46
Celkové výdaje	448,12	500,01	448,70	521,92	706,81
Podíl IV na CV	39 %	43 %	23 %	32 %	49 %

Tabulka 27: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích ve Slaném

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Po vybrané časové období nezavedlo Slané místní koeficient, který by mohl mít vliv na podíl investičních výdajů na celkových výdajích. Podíl se každý rok liší ve své výši a střídá se vyšší a nižší. Z dlouhodobého hlediska nelze říci, že by se podíl zvyšoval.

Vlašim

Vlašim vydala v roce 2020 obecně závaznou vyhlášku, která stanovila koeficienty k dani z nemovitých věcí. Obecně závazná vyhláška nabyla účinnosti 1. 1. 2021. Ve výši 2 byl stanoven místní koeficient. Lze z tabulky vyznat výrazné zvýšení příjmu z daně z nemovitých věcí od roku 2021. Základní koeficient je lehce snížený a zároveň i zvýšené podle typu stavby.

Výrazně byly sníženy investiční výdaje v roce 2020. I přes to byly zrealizovány projekty, jako jsou rekonstrukce a výstavba chodníků, parkovišť a cyklostezek, opravy a investice do základních a mateřských škol a oprava domu s pečovatelskou službou (Město Vlašim, 2020).

Vlašim	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	6,95	7,18	7,02	16,63	16,78
Investiční výdaje	109,26	104,95	43,06	53,65	75,23
Celkové výdaje	313,36	319,27	265,35	279,97	349,64
Podíl IV na CV	35 %	33 %	16 %	19 %	22 %

Tabulka 28: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích ve Vlašimi

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

Od roku 2021 si lze povšimnout zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích. Zvýšení podílu zapříčinilo vyhlášení místního koeficientu. I přes viditelné zvýšení nedosahuje podíl výše jako před rokem 2020.

Votice

U Votic si lze povšimnout dvojnásobného navýšení příjmů z daně z nemovitých věcí od roku 2020. Město vydalo v roce 2019 obecně závaznou vyhlášku, ve které stanovilo místní koeficient ve výši 2. Obecně závazná vyhláška byla účinná až od roku 2020. Základní koeficient je jako u Vlašimi snížený a zároveň zvýšený nad zákonnou hodnotu. Výše základního koeficientu souvisí s polohou nemovitosti v obci.

Investiční výdaje Votic se pohybovaly v přiměřeném intervalu okolo 55 miliónů korun českých. Výjimkou je značný rozdíl v roce 2021, kdy investiční výdaje dosáhly téměř dvojnásobku oproti předešlému roku. Tyto výdaje byly zaměřeny na silnice a záležitosti s nimi související, zřízení sportovních zařízení a vybavení základní školy. Další projekty byly spolufinancované Evropskou Unií. Jedná se o zřízení památníku obětem války, nové chodníky, realizaci odborné učebny na základní škole a realizaci protipovodňových opatření (Městský úřad Votice, 2020).

Votice	2018	2019	2020	2021	2022
Příjmy z daně z nemovitých věcí	3,56	3,52	6,51	6,58	6,64
Investiční výdaje	60,53	46,88	54,80	106,33	42,24
Celkové výdaje	183,97	182,87	175,02	232,94	203,02
Podíl IV na CV	33 %	26 %	31 %	46 %	21 %

Tabulka 29: Podíl investičních výdajů na celkových výdajích ve Voticích

Zdroj: Vlastní zpracování dle (Ministerstvo financí České republiky, 2013)

V roce 2020 se podíl investičních výdajů na celkových výdajích ve Voticích zvýšil, díky zavedení místního koeficientu. Další rok zvyšování pokračovalo, ale poté se podíl snížil na zatím nejnižší zaznamenanou výši. Nelze říci, že zavedení místního koeficientu by způsobilo dlouhodobé zvýšení podílu.

Pro vyhodnocení této analýzy byla vypracována souhrnná tabulka, zda zavedení místního koeficientu umožňuje dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích města.

Z 26 vybraných měst ve Středočeském kraji pouze jedno město Vlašim zaznamenalo zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích od zavedení místního koeficientu. Toto zvyšování trvá pouze dva roky, jelikož byl zaveden místní koeficient v roce 2021. S jistotou toto tvrzení lze potvrdit až za pár let. Bohužel zbylá města i přes zavedení místního koeficientu se zvýšením podílu investičních výdajů na celkových výdajích neuspěla. Ve většině případů si je možné povšimnout, že v roce zavedení místního koeficientu se podíl zvýšil, ale následující roky nadále klesá až na svou stabilní míru.

Města	Umožňuje/ neumožňuje
Benešov	Neumožňuje
Beroun	Neumožňuje
Brandýs n. L. – Stará Boleslav	Neumožňuje
Čáslav	Neumožňuje
Černošice	Neumožňuje
Český Brod	Neumožňuje
Dobříš	Neumožňuje
Hořovice	Neumožňuje
Kladno	Neumožňuje
Kolín	Neumožňuje
Kralupy nad Vltavou	Neumožňuje
Kutná Hora	Neumožňuje
Lysá nad Labem	Neumožňuje
Mělník	Neumožňuje
Mladá Boleslav	Neumožňuje
Mnichovo Hradiště	Neumožňuje
Neratovice	Neumožňuje
Nymburk	Neumožňuje
Poděbrady	Neumožňuje
Příbram	Neumožňuje
Rakovník	Neumožňuje
Říčany	Neumožňuje
Sedlčany	Neumožňuje
Slaný	Neumožňuje
Vlašim	Umožňuje
Votice	Neumožňuje

Tabulka 30: Analýza vlivu zavedení místního koeficientu na zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích

Zdroj: Vlastní zpracování dle vypracované analýzy

6 Shrnutí

Pro naplnění cíle bakalářské práce bylo vybráno 26 měst, které se nacházejí ve Středočeském kraji. Vybraná města jsou zařazena do kategorie obcí s rozšířenou působností. U všech vybraných 26 měst byly shromážděny údaje o místním koeficientu z obecně závazných vyhlášek ORP. Výstupem této analýzy bylo vyhotovení tabulky, která zobrazuje, zda obec zavedla místní koeficient a případně jeho výši.

Pro analýzu základních koeficientů byl zachován totožný výběr jako u analýzy místního koeficientu, který se skládá z 26 okresních měst sídlících ve Středočeském kraji. I v tomto případě byla vytvořena tabulka, která porovnává výši základních koeficientů měst z obecně závazných vyhlášek se základními koeficienty stanovenými zákonem 338/1993 Sb., o dani z nemovitých věcí.

Na závěr byla provedena analýza pro vyhodnocení, zda zavedení místního koeficientu má vliv na zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích města. Součástí postupu bylo vytvoření 26 tabulek pro každou obec a vypočítání podílu investičních výdajů na celkových výdajích obce po dobu pěti let. K zobrazení výsledků byla vytvořena souhrnná tabulka pro posouzení, zda zavedení místního koeficientu ovlivnilo nebo neovlivnilo zmiňovaný podíl.

Výše uvedené analýzy sloužily k zodpovězení stanovených výzkumných otázek na začátku této kapitoly.

1) Využívají města ve Středočeském kraji možnost zavedení místního koeficientu?

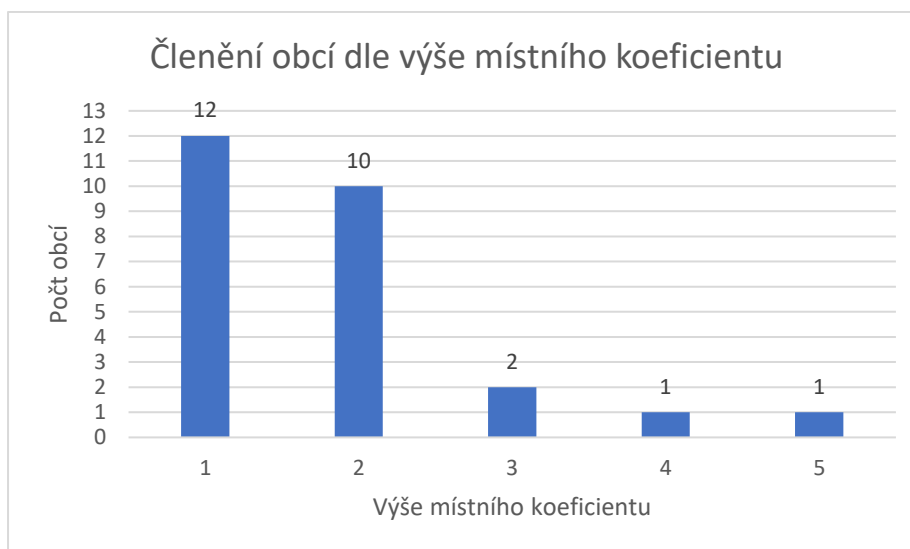
Na zodpovězení této otázky bylo vybráno 26 obcí s rozšířenou působností, které leží ve Středočeském kraji.

Analýza byla vyhotovena ve formě tabulky, kde jsou zapsány údaje, zda obec zavedla místní koeficient a popřípadě jeho výši. Data byla shromážděna z obecně závazných vyhlášek jednotlivých obcí.

Podle zjištěné analýzy obcí s rozšířenou působností, využívá možnosti zavedení místního koeficientu 14 obcí z 26, což tvoří 54 % z celkového počtu vybraných obcí.

Místní koeficient ve výši 2 stanovilo 39 % z obcí, ve výši 3 stanovilo 8 % obcí, ve výši 4 stanovilo 4 % obcí a ve výši 5 stanovilo 4 % obcí. Podle zjištěných dat 46 % obcí nevyužívá

možnost zavedení místního koeficientu. Finanční správa těmto obcím přidělila místní koeficient ve výši 1. Tyto údaje znázorňuje následující graf.

Graf 1: Výsledky analýzy zavedení místního koeficientu ve vybraných obcích ve Středočeském kraji

Zdroj: Vlastní zpracování dle vypracované analýzy

Odpověď na výzkumnou otázku číslo 1: Z výsledku analýzy lze konstatovat, že většina obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji využívá možnost zavedení místního koeficientu. I když výsledky analýzy jsou velmi těsné.

2) Upravují města ve Středočeském kraji vlastní základní koeficient nebo používají základní koeficient stanovený zákonem?

Na zodpovězení této otázky byly opět vybrány obce s rozšířenou působností ve Středočeském kraji, které vykonávají přenesenou působnost.

Obce mají možnost snížit nebo zvýšit základní koeficienty pro stavby i pozemky. Stanovené koeficienty pro obce jsou vymezené v zákoně o dani z nemovitých věcí na základě počtu obyvatel města.

Analýza byla opět vyhotovena pomocí tabulky, ve které jsou uvedeny základní koeficienty stanovené zákonem o dani z nemovitých věcí, a porovnané se stanovenými základními koeficienty měst z obecně závazných vyhlášek.

Z vybraných ORP pouze 5 obcí ponechává základní koeficient ve výši stanovené zákonem. Jsou jimi Brandýs nad Labem, Hořovice, Mělník, Příbram a Slaný. Říčany a Poděbrady jsou jediné dvě obce, které své základní koeficienty pouze zvýšily. Snížení svých základních koeficientů vyhlásilo 11 měst. Dále 8 obcí své základní koeficienty snížilo i zároveň zvýšilo,

a to podle typu nemovitosti, která je zdaňována nebo její polohy. Patří mezi ně Benešov, Beroun, Český Brod, Neratovice, Nymburk, Rakovník, Vlašim a Votice.

Odpověď na výzkumnou otázku číslo 2: Z vypracované analýzy je patrné, že v dnešní době si vybrané obce raději upravují vlastní základní koeficient, než aby používaly základní koeficient stanovený zákonem o dani z nemovitých věcí.

3) Umožňuje zavedení místního koeficientu dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích města?

Na zodpovězení této otázky bylo opět vybráno 26 obcí s rozšířenou působností ve Středočeském kraji.

Dále ke každému městu byla vyhotovena tabulka s údaji o příjmech z daně z nemovitých věcí, investičních výdajích, celkových výdajích a podílu investičních výdajů na celkových výdajích po dobu pěti. Následně byla vytvořena souhrnná tabulka, která ukazuje, zda zavedení místního koeficientu umožnilo městu dlouhodobě zvýšit podíl investičních výdajů na celkových výdajích.

Pouze u jediného města z 26 je možné si povšimnout dlouhodobého zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích díky zavedení místního koeficientu. Město Vlašim již dva roky po sobě zaznamenalo zvýšení podílu způsobené místním koeficientem, ale pro ujištění bude stěžejní výše podílu za rok 2023. 94 % měst nezaznamenalo zvýšení podílu zapříčiněné zavedením místního koeficientu.

Odpověď na výzkumnou otázku číslo 3: Výsledky této analýzy ukazují, že zavedení místního koeficientu nemá vliv na dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích. Z krátkodobého hlediska lze konstatovat zvýšení podílu. Naopak s ohledem na vypracovanou analýzu je dlouhodobé zvýšení podílu způsobené zavedením místního koeficientu velice nepravděpodobné.

ZÁVĚR

Hlavním tématem této bakalářské práce je daň z nemovitých věcí. Práce je především zaměřena na ovlivňování příjmu obcí z daně z nemovitých věcí pomocí místního a základního koeficientu, které si mohou obce upravit samy.

V zákoně č. 338/ 1992 Sb., o dani z nemovitých věcí jsou uvedeny základní koeficienty obcí podle počtu obyvatel. Obce si mohou tento koeficientu upravit samy. O jednu kategorii lze základní koeficient zvýšit a o jednu až tři kategorie lze základní koeficient snížit. V roce 2009 dostaly obce možnost zavést místní koeficient. Koeficient lze stanovit ve výši od 1,1 do 5. Obec tento koeficient ustanoví v obecně závazné vyhlášce a místní koeficient začne platit s účinností této vyhlášky. Ve staré úpravě zákona o dani z nemovitých věcí se mohl stanovit místní koeficient pouze pro celé území obce, ale od roku 2021 je možné stanovit místní koeficienty pro jednotlivé části obce.

Tyto koeficienty slouží hlavně jako nástroj pro zvýšení příjmu z daně z nemovitých věcí. Výnos z daně z nemovitých věcí plyne v plné výši do rozpočtu obcí, ve kterém se daná nemovitost nachází.

Práce začíná teoretickou částí, která je vyhotovena v prvních čtyřech kapitolách. První kapitola se věnuje obcím a jejich působnosti, která se dělí na samostatnou a přenesenou. Kapitola pokračuje s vymezením nástrojů managementu na rozvoj obce, která navazuje na druhou kapitolu, která se týká daní. Obsahem této kapitoly je teorie daní, jejich funkce a dělení. Na konci kapitoly je čtenář seznámen s Daňovým systémem České republiky, do kterého všechny zmíněné daně patří. Třetí kapitola se věnuje výhradně dani z nemovitých věcí včetně subjektu daně, předmětu, osvobození a následně základu a sazby daně. Poslední kapitola teoretické části se zabývá výběrem daně z nemovitých věcí a jejím příjmem do rozpočtu obcí.

Pro naplnění cíle práce byly stanoveny výzkumné otázky. Pro jejich zodpovězení byly vybrány obce s rozšířenou působností ve Středočeském kraji. Na území tohoto kraje je 26 obcí této kategorie.

Na základě analýzy místního koeficientu od roku 2009 zavedlo místní koeficient čtrnáct obcí z 26 vybraných ORP. Většina obcí stanovila místní koeficient ve výši 2, koeficient 3 pouze dvě obce, koeficient 4 pouze jedna obec a koeficient 5 opět jedna obec. Důvodem pro poměrně nízkou výši místního koeficientu je snaha o mírné finanční zatížení majitelů

nemovitostí. Počet obcí se zavedeným místním koeficientem se stále zvyšuje, není tedy vyloučeno, že v dohledné době začnou zbývající obce také využívat místní koeficient.

Obdobně jako u místního koeficientu mohou obce upravovat výši základního koeficientu pouze v zákonem vymezené míře. Analýzu místního koeficientu následuje analýza základního koeficientu s totožným výběrem jako u analýzy předešlé. Jedná se o 26 obcí s rozšířenou působností sídlících ve Středočeském kraji. Pouze pět obcí zachovalo výši základního koeficientu dle zákona o dani z nemovitých věcí. Dvě obce své základní koeficienty zvýšily a jedenáct obcí své základní koeficienty snížily. U osmi obcí lze zaznamenat zvýšení a zároveň i snížení základního koeficientu. Důvodem zvýšení a zároveň snížení je například dělení obce na jednotlivé části s odlišnými koeficienty nebo odlišné koeficienty u různých druhů nemovitostí.

Poslední analýza se zabývá vlivem místního koeficientu na podílu investičních (kapitálových) výdajů na celkových výdajích města. Výběrem byly opět stanoveny obce s rozšířenou působností na území Středočeského kraje. Záměrem této analýzy bylo zjistit, zda zavedení místního koeficientu a následné zvýšení příjmu z daně z nemovitých věcí zapříčiní dlouhodobé zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích obce. Dle výsledků z analýzy je patrné, že místní koeficient nezapříčiní zvýšení podílu investičních výdajů na celkových výdajích obce. Pouze jedna obec zaznamenala zvýšení podílu za poslední dva roky. Na potvrzení z dlouhodobého hlediska bude stěžejní podíl v roce 2023.

V souhrnu z těchto analýz vyplývá, že daň z nemovitých věcí napomáhá financování obce, ale není hlavním zdrojem při financování rozvoje obce.

POUŽITÁ LITERATURA

ASOCIACE REGIONALISTŮ, Z. S. Členění nástrojů rozvoje obce. In: ASOCIACE REGIONALISTŮ, Z. S. *Portál na podporu rozvoje obcí ČR Více zde*: <https://www.rozvojobci.cz/> [online]. 2009 [cit. 2023-09-26]. Dostupné z: <https://www.rozvojobci.cz/news/cleneni-nastroju-rozvoje-obce/>

BINEK, Jan, Iva GALVASOVÁ, Jan HOLEČEK, Kateřina CHABIČOVSKÁ a Hana SVOBODOVÁ. *Rozvojové možnosti obcí* [online]. GaREP, spol. s. r. o., 2012, 51 [cit. 2023-09-26]. Dostupné z: https://www.mmr.cz/getmedia/5a2e3c9c-0a0e-4737-a66e-a67424bc24c6/Brozura-Rozvojove-moznosti-obci-MMR_Brozura.pdf

BRANDÝS NAD LABEM – STARÁ BOLESLAV. *Obecně závazná vyhláška města Brandýs nad Labem – Stará Boleslav: o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí*. In: . Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, 2020, číslo 4, s. 2. Dostupné také z: https://www.brandysko.cz/assets/File.ashx?id_org=904&id_dokumenty=55138

BRANDÝS NAD LABEM – STARÁ BOLESLAV. *Závěrečný účet města za rok 2020: Závěrečný účet města – celkem*. In: . Brandýs nad Labem – Stará Boleslav, 2021, s. 5. Dostupné také z: https://www.brandysko.cz/assets/File.ashx?id_org=904&id_dokumenty=57511

ČERNOHOUS, Petr. Město Nymburk má schválený rozpočet na rok 2019. S čím se počítá v následujícím roce? *Rádio Patriot* [online]. 2018 [cit. 2023-09-26]. Dostupné z: <https://radiopatriot.cz/mesto-nymburk-ma-schvaleny-rozpocet-na-rok-2019-s-cim-se-pocita-v-nasledujicim-roce/>

ČERNOŠICE. *Závěrečný účet 2020 – textová část*. In: . Černošice, 2021, s. 4. Dostupné také z: https://www.mestocernosice.cz/e_download.php?file=data/editor/850cs_251.pdf&original=Zaverecny_ucet_2020_textova_cast_schvaleny.pdf

ČERNOŠICE. *Závěrečný účet 2022 – textová část* [online]. In: . Černošice, 2023, s. 4 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: https://www.mestocernosice.cz/e_download.php?file=data/editor/806cs_51.pdf&original=2022_Zaverecny_ucet_schvaleny_textova_cast.pdf

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 128/2000 Sb.: Zákon o obcích (obecní zřízení). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Praha, 2000, 38/2000 [cit. 2023-10-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 183/2006 Sb.: Zákon o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon). In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Praha, 2006, 63/2006 [cit. 2023-10-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-183>

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 565/1990 Sb.: Zákon České národní rady o místních poplatcích. In: *Sbírka zákonů České republiky* [online]. Praha, 1990, 92/1990 [cit. 2023-10-04]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚRAD. Okresy. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2023-09-26]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/okresy>

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Správní obvody. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2023-09-26]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/spravni_obvody

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Charakteristika kraje. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2023-10-03]. Dostupné z: https://www.czso.cz/csu/xs/charakteristika_kraje

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. Stavebnictví, byty: Kraj. ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Český statistický úřad* [online]. Praha [cit. 2023-10-06]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/xs/stavebnictvi-xs>

ČTK. Mladá Boleslav zvýší daň z nemovitostí na dvojnásobek. Naštvala Škodovku. CENTRUM.CZ. *Aktuálně.cz* [online]. 2015 [cit. 2023-09-26]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/ekonomika/mlada-boleslav-zvysi-dan-z-nemovitosti-na-dvojnásobek-nastva/r~1a7702ec5d5411e58c710025900fea04/>

GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. Vývoj inkasa za vybrané druhy daní a dalších příjmů za ČR v letech 1993 - 2022. In: GENERÁLNÍ FINANČNÍ ŘEDITELSTVÍ. *Finanční správa* [online]. [cit. 2023-09-26]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/analyzy-a-statistiky/udaje-z-vyberu-dani>

HAUZAROVÁ, Michaela. Clo a celní řízení. STORMWARE S.R.O. *Portál.Pohoda.cz* [online]. 2022 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ostatni-dane/clo-a-celni-rizeni/>

HELÁNOVÁ, Veronika. Co je to samostatná a přenesená působnost. STÁTNÍ SPRÁVA. *Státní správa* [online]. [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://statni-sprava.inform.cz/mesta-a-obce/co-je-to-samostatna-a-prenesena-pusobnost/>

JILEMNICKÝ, Miroslav. Proměna sportovní haly má stát 72 milionů. VLTAVA LABE MEDIA A.S. *Nymburský deník.cz* [online]. 2018, 22. 2. 2018 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: https://nymbursky.denik.cz/zpravy_region/promena-sportovni-haly-ma-stat-72-milionu-20180222.html

JILEMNICKÝ, Miroslav. Trofej je doma! Nymburská lávka přes řeku Labe se stala Stavbou roku 2022. VLTAVA LABE MEDIA A.S. *Nymburský deník.cz* [online]. 2022, 14. 10. 2022 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: https://nymbursky.denik.cz/zpravy_region/trofej-je-doma-nymburska-lavka-pres-reku-labe-se-stala-stavbou-roku-2022.html

KAŠA, Radek. Potvrzeno: Poprvé v historii povedou Hořovice ženy. Starostkou je Věra Veverková. VLTAVA LABE MEDIA A.S. *Berounský deník.cz* [online]. 2022, 25. 10. 2022 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: https://berounsky.denik.cz/zpravy_region/potvrzeno-poprve-v-historii-povedou-horovice-zeny-starostkou-je-vera-veverkova-2.html

KITCHEN, Harry, Melville MCMILLAN a Anwar SHAR. *Local Public Finance and Economics: An International Perspective*. 1. Palgrave Macmillan, 2019. ISBN 9783030219857.

KLADENSKÉ LISTY. Město Slaný bylo v létě úspěšné v získávání dotací. KLDENSKÉ LISTY. *Kladenské listy* [online]. 2017 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://kladenskelisty.cz/215934/mesto-slany-bylo-v-lete-uspesne-v-ziskavani-dotaci/>

KOHOUTEK, Alois a Jindřich KVAPILÍK. Význam trvalých travních porostů. PROFI PRESS S.R.O. *Zemědělec* [online]. [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://zemedelec.cz/vyznam-trvalych-travnich-porostu/>

KOUBOVSKÝ, Petr a Monika NOVOTNÁ. *Zákon o dani z nemovitých věcí č. 338/1992 Sb.: Komentář*. 2. Wolters Kluwer, 2022, 140 s. ISBN 978-80-7676-500-9.

KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE. Základní informace. KRAJSKÝ ÚŘAD STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Středočeský kraj* [online]. Praha [cit. 2023-10-03]. Dostupné z: <https://kr-stredocesky.cz/web/kraj/zakladni-informace>

KURZY.CZ. Daň z nabytí nemovitosti a její zrušení. KURZY.CZ. *Kurzy.cz* [online]. 2000 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/dane-danova-priznani/dan-z-prevodu-nemovitosti.htm>

KURZY.CZ. DPH 2023 - Daň z přidané hodnoty. KURZY.CZ. *Kurzy.cz* [online]. 2000 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/dph/>

LÁCHOVÁ, Lenka, Alena VANČUROVÁ a Hana ZÍDKOVÁ. *Daňový systém ČR 2020*. Wolters Kluwer, 2020, 408 s. ISBN 978-80-7598-887-4.

MAGISTRÁT MĚSTA KLADNA. *Rozpočet pro rok 2022 - změny k 31. 12. 2022 - výdaje* [online]. In: . Kladno, 2023 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.mestokladno.cz/rozpocet-pro-rok-zmeny-k-31-12-2022-vydaje/d-1496045>

MAIER, Karel. *Udržitelný rozvoj území*. Grada, 2012, 256 s. ISBN 978-80-247-4198-7.

MARTINKOVÁ, Jana. Kolín je v rozpočtu na rok 2021 zatím zdrženlivý. Stále musí počítat s dluhy. VLTAVA LABE MEDIA A. S. *Kolínský deník.cz* [online]. 2020, 15.12.2020 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: https://kolinsky.denik.cz/zpravy_region/kolin-je-v-rozpocet-na-rok-2021-zatim-zdrzenlivy-stale-musi-pocitat-s-dluhy.html

MĚSTO ČESKÝ BROD. *Rozpočet 2021* [online]. In: . Český Brod, 2021, s. 3 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.cesbrod.cz/media/pdf/rozpocety/2021/rozpocet2021.pdf>

MĚSTO DOBRŘÍŠ. *ROZPOČET 2019 - výdaje* [online]. In: . Dobříš, 2019, s. 4 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: https://www.mestodobris.cz/assets/File.ashx?id_org=2796&id_dokumenty=477585

MĚSTO HOŘOVICE. *Závěrečný účet města Hořovice za rok 2018* [online]. In: . Hořovice, 2019, s. 9 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.mesto-horovice.eu/mestsky-urad/rozpocet-mesta/?page=all>

MĚSTO KOLÍN. *Rozpočet města Kolína na rok 2022* [online]. In: . Kolín, 2021, s. 19 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: https://mukolin.cz/assets/File.ashx?id_org=6815&id_dokumenty=14689

MĚSTO KRALUPY NAD VLTAVOU. *Příloha tabulka č. 3 výdaje* [online]. In: . Kralupy nad Vltavou, s. 3 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.mestokralupy.cz/mestsky-urad/rozpocet-mesta/>

MĚSTO KUTNÁ HORA. *Schválený rozpočet na rok 2022* [online]. In: . Kutná Hora, 2021, s. 11 [cit. 2023-09.-29]. Dostupné z: <https://mu.kutnahora.cz/mu/rozpocet-1?highlightWords=schv%C3%A1len%C3%BD+rozpo%C4%8Det+rok+2022>

MĚSTO MNICHOVO HRADIŠTĚ. *Rozpočet na rok 2019* [online]. In: . Mnichovo Hradiště, 2018, s. 16 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.mnhradiste.cz/data/soubory/2019/rozpocet-schvaleny-2019.pdf>

MĚSTO NERATOVICE. *Střednědobý výhled rozpočtu 2019 - 2021* [online]. In: . Neratovice, 2017 [cit. 2023-09.-29]. Dostupné z: <https://neratovice.cz/strednedoby-vyhled-rozpocetu-pro-roky-2019-2021/d-415973/p1=36306>

MĚSTO PODĚBRADY. *Rozpočet města Poděbrady na rok 2019* [online]. In: . Poděbrady, 2018, s. 9 [cit. 2023-09.-29]. Dostupné z: https://www.mesto-podebrady.cz/assets/File.ashx?id_org=12349&id_dokumenty=31684

MĚSTO PODĚBRADY. *Rozpočet města Poděbrady na rok 2021* [online]. In: . Poděbrady, 2020, s. 8 [cit. 2023-09.-29]. Dostupné z: https://www.mesto-podebrady.cz/assets/File.ashx?id_org=12349&id_dokumenty=38443

MĚSTO PŘÍBRAM. *Příloha č. 7 Podrobný rozpočet: Rozpočet na rok 2021* [online]. In: . Příbram, 2021 [cit. 2023-10.-06]. Dostupné z: <https://pribram.eu/mesto-pribram/rozpocet-mesta/rozpocet-na-rok-2021-1.html>

MĚSTO RAKOVNÍK. *Rozpočet města na rok 2019* [online]. In: . Rakovník, 2019 [cit. 2023-10.-06]. Dostupné z: https://www.mesto-rakovnik.cz/e_download.php?file=data/editor/304cs_11.pdf&original=Rozpocet_rozpis_2019_106.pdf

MĚSTO ŘÍČANY. *Příloha č. 2 - plnění závazných ukazatelů - investiční výdaje 2022* [online]. In: . Říčany, 2023, s. 6 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://info.ricany.cz/prilohyarchiv/33856/p%C5%99%C3%ADloha%20%C4%8D.%20%20-%20pln%C4%9Bn%C3%AD%20z%C3%A1vazn%C3%BDch%20ukazatel%C5%AF%20-%20investi%C4%8Dn%C3%AD%20v%C3%BDdaje%202022.pdf>

MĚSTO SLANÝ. *Návrh Závěrečného účtu města za rok 2022* [online]. In: . Slaný, 2023, s. 21 [cit. 2023-10.-02]. Dostupné z: https://www.meuslany.cz/assets/File.ashx?id_org=14936&id_dokumenty=80230

MĚSTO VLAŠIM. *Příloha - rozpis rozpočtu 2020* [online]. In: . Vlašim, 2020, s. 13 [cit. 2023-10.-02]. Dostupné z: <https://www.mesto-vlasim.cz/rozpocet-na-rok-2020/>

MĚSTSKÝ ÚŘAD ČÁSLAV. *Schválený rozpočet na rok 2020* [online]. In: . Čáslav, 2019, s. 10 [cit. 2023-10.-02]. Dostupné z: <https://www.meucaslav.cz/radnice/rozpocet-mesta/>

MĚSTSKÝ ÚŘAD ČÁSLAV. *Schválený rozpočet na rok 2022* [online]. In: . Čáslav, 2021, s. 16 [cit. 2023-09-29]. Dostupné z: <https://www.meucaslav.cz/radnice/rozpocet-mesta/>

MĚSTSKÝ ÚŘAD ČÁSLAV. *Střednědobý výhled rozpočtu Města Čáslavi na roky 2019 až 2023* [online]. In: . Čáslav, 2018, s. 3 [cit. 2023-10.-02]. Dostupné z: <https://www.meucaslav.cz/radnice/rozpocet-mesta/rozpocetovy-vyhled/>

MĚSTSKÝ ÚŘAD LYSÁ NAD LABEM. *Schválený rozpočet na rok 2022* [online]. In: . Lysá nad Labem, 2022 [cit. 2023-10.-02]. Dostupné z: <https://www.mestolysa.cz/cs/samosprava/rozpocty/rozpocty-mesta-lysa-nad-labem/rozpocet-a-rozpoctova-opatreni-rok-2022.html>

MĚSTSKÝ ÚŘAD SEDLČANY. *Důvodová zpráva RO 1.2019* [online]. In: . Sedlčany, 2019, s. 1 [cit. 2023-10.-02]. Dostupné z: <https://www.mesto-sedlcany.cz/cs/mesto-sedlcany/rozpocet-mesta/>

MĚSTSKÝ ÚŘAD VOTICE. *Schválený rozpočet Města Votice na r. 2021* [online]. In: . Votice, 2020, s. 1 [cit. 2023-10.-02]. Dostupné z: https://www.mesto-votice.cz/assets/File.ashx?id_org=18504&id_dokumenty=51887

MEZISTROMY.CZ. Kategorizace lesů. MEZISTROMY.CZ. *MeziStromy.cz* [online]. [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: <https://www.mezistromy.cz/lesnik-a-jeho-cinnost/kategorizace-lesu>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. *Monitor: Státní pokladna* [online]. 2013 [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Obce s rozšířenou působností. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *RIS - Regionální informační servis* [online]. Praha [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/krajske-ris/kraj-vysocina/verejna-sprava/spravni-cleneni/obce-s-rozsir-pusobnosti>

MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. Správní obvody obcí s rozšířenou působností. MINISTERSTVO PRO MÍSTNÍ ROZVOJ ČR. *RIS - Regionální informační servis* [online]. Praha [cit. 2023-10-03]. Dostupné z: <https://www.risy.cz/cs/krajske-ris/stredocesky-kraj/obce-s-rozsir-pusobnosti>

MUSELL, Mark a Ryan YEUNG. *Understanding Government Budgets: A Guide to Practices in the Public Service*. 2. New York: Routledge, 2019, 158 s. ISBN 978-1-138-78630-1.

PEKOVÁ, Jitka. *Finance územní samosprávy: Teorie a praxe v ČR*. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2011, 587 s. ISBN 9788073576141.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe*. 3. Grada, 2015, 288 s. ISBN 978-80-247-5608-0.

RADVAN, Michal. *Místní daně*. 1. Praha: Wolters Kluwer, 2012, 243 s. ISBN 978-80-7357-932-6.

ROD, Josef. Město Rakovník bude příští rok hospodařit s výdaji 445 milionů korun. VLTAVA LABE MEDIA A.S. *Rakovnický deník.cz* [online]. [cit. 2023-10-03]. Dostupné z: https://rakovnicky.denik.cz/zpravy_region/mesto-rakovnik-bude-hospodarit-s-vydaji-445-milionu-korun-20201209.html

SEDMIHRADSKÁ, Lucie. *Rozpočtový proces obcí*. 2. Praha: Wolters Kluwer, 2016, 180 s. ISBN 978-80-7478-968-7.

STATUTÁRNÍ MĚSTO MLADÁ BOLESLAV. *Schválený rozpočet SMMB 2022* [online]. In: . Mladá Boleslav, 2022, s. 15 [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: https://www.mb-net.cz/assets/File.ashx?id_org=9629&id_dokumenty=77161

STORMWARE S.R.O. Ekologické daně. STORMWARE S.R.O. *Portál.Pohoda.cz* [online]. [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/dane-ucetnictvi-mzdy/ostatni-dane/ekologicke-dane/ekologicka-dan/>

ŠŤASTKA, Jakub. Příbram má rozpočet na rok 2021. Byl schválen jako schodkový. VLTAVA LABE MEDIA A.S. *Příbramský deník.cz* [online]. [cit. 2023-10-03]. Dostupné z: https://pribramsky.denik.cz/zpravy_region/pribram-ma-rozpocet-na-rok-2021-byl-schvalen-jako-schodkovy-20201211.html

VEJVODA, Ondřej. Projekt SMART City Mělník. MĚSTSKÝ ÚŘAD MĚLNÍK. *Mělník* [online]. Mělník [cit. 2023-10-03]. Dostupné z: <https://m.melnik.cz/projekt-smart-city-melnik/d-17640>

VLTAVA LABE MEDIA A.S. V Lysé nad Labem se podnikání daří. Stala se Městem pro byznys. VLTAVA LABE MEDIA A.S. *Deník.cz* [online]. [cit. 2023-10-02]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/podnikani/v-lyse-nad-labem-se-podnikani-dari-stala-se-mestem-pro-byznys-20220907.html>

WRIGHT, Renata. KURZY.CZ, SPOL. S R.O. Silniční daň 2022: už se mnohých vůbec netýká. Zrušení záloh a platby až za nákladní automobily a přípojná vozidla nad 12 tun. KURZY.CZ, SPOL. S R.O. *Kurzy.cz* [online]. 2000 [cit. 2023-10-03]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/zpravy/665143-silnicni-dan-2022-uz-se-mnohych-vubec-netyka-zruseni-zaloh-a-platby-az-za-nakladni-automobily-a/>

ZIEGLEROVÁ, Hana. MĚSTSKÝ ÚŘAD BENEŠOV. Rozpočet města Benešov na rok 2020. MĚSTSKÝ ÚŘAD BENEŠOV. *Benešov* [online]. Benešov, 2016 [cit. 2023-10-04]. Dostupné z: <https://www.benesov-city.cz/rozpocet-mesta-benesov-na-rok-2020/d-85284>